Frați de grai, frați de trai

Români în ANDALUCÍA

DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Români în Andalucía

Publicație pentru românii din Andalucía și întreaga Spanie. Apare lunar. Anul V, Nr. 49, Octombrie 2025

DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Stimați organizatori, distinși invitați, dragi participanți,

În numele Departamentului pentru Românii de Pretutindeni, am deosebita onoare să vă transmit cele mai sincere felicitări pentru organizarea Festivalului CultuRo, desfășurat în cadrul proiectului **„Citește românește, gândește românește, trăiește și simte românește”.** **pag. 2**

CULTURO

Festival de Carte și Arte al Românilor de Pretutindeni

2-6 octombrie 2025, Ediția a III-a Alcalá de Henares, Madrid, Spania

pag. 7

Modificări privind pașapoartele

Consulatul României la Almeria aduce la cunoştinţa cetăţenilor două modificări privind paşapoartele:

1. Ridicarea paşapoartelor prin curier

A fost introdusă posibilitatea de expediere a paşaportului prin curier, eliminând obligativitatea prezentării la sediul consulatului. Opţiunea se solicită prin completarea formularului... **pag. 20**

editorial

DANA OPRICA *pag. 3*

CULTURO 2025

Punte de carte și arte între românii de pretutindeni uniți în inima Spaniei

Într-o lume în care distanțele par să se măsoare în kilometri de dor, ediția a III-a a Festivalului de Carte și Arte al Românilor de Pretutindeni – „CultuRo 2025”, desfășurată între 2 și 6 octombrie 2025, la Alcalá de Henares, Madrid, care a reunit români din România, Spania, Italia, Germania și Marea Britanie, a demonstrat încă o dată că limba, cultura și solidaritatea pot uni mai mult decât pot despărți granițele.

„CultuRo” depășește dimensiunea unui festival, devenind o stare de spirit. O celebrare a valorilor românești prin carte, muzică, arte vizuale și tradiții, dar mai ales prin întâlnirea...

DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Mesajul doamnei
Cristina-Lavinia ARNĂUTU

Director cu atribuții de secretar de stat
Departamentul pentru Românii de Pretutindeni

Stimați organizatori, distinși invitați, dragi participanți,

În numele Departamentului pentru Românii de Pretutindeni, am deosebita onoare să vă transmit cele mai sincere felicitări pentru organizarea Festivalului CultuRo, desfășurat în cadrul proiectului **„Citește românește, gândește românește, trăiește și simte românește”.**

Acest proiect este o dovadă a vitalității culturii române în diaspora și a dorinței puternice de a păstra legătura cu identitatea națională, în paralel cu deschiderea către dialogul intercultural.

Prin literatură, artă și tradiție, românii din Spania și din Europa confirmă că valorile românești pot fi nu doar păstrate, ci și împărtășite în cadrul unei societăți europene moderne și incluzive.

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni susține constant asemenea inițiative menite să apropie comunitățile românești din străinătate de România și să întărească sentimentul de apartenență la marea familie a românilor de pretutindeni.

De asemenea, comunitățile de români din afara granițelor reprezintă o prioritate strategică a Guvernului României, iar misiunea noastră este de a le susține drepturile, interesele și de a promova identitatea națională prin parteneriate durabile cu organizațiile și asociațiile românilor din străinătate.

Vă felicit încă o dată pentru acest efort colectiv și vă doresc succes deplin în desfășurarea Festivalului.

Cu cele mai alese gânduri,
din partea Departamentului pentru Românii de Pretutindeni,
Cristina-Lavinia ARNĂUTU

Reflecții dintr-un spațiu al comuniunii culturale
Festivalul CultuRo, Madrid 2025

Între 2 și 6 octombrie 2025, orașul Alcalá de Henares a devenit pentru câteva zile un univers în care arta românească și-a făcut simțită prezența cu intensitate. Festivalul CultuRo, organizat de mai multe instituții culturale, sprijinit de ambasadă și de autoritățile locale, nu a fost doar un eveniment; a fost o sărbătoare a spiritului românesc din Diaspora, un spațiu în care talentul, pasiunea si dăruirea s-au întâlnit pentru a construi punți între oameni și culturi.

Prezentatorii evenimentului, desăvârșiți și plini de har, au fost liantul tuturor momentelor, orchestrând programul cu măiestrie și sensibilitate. Eleganța și naturalețea cu care au introdus artiștii și au ghidat publicul au amplificat magia festivalului, conferindu-i o notă de rafinament și armonie greu de uitat.

Zilele festivalului au adunat, într-o armonie vie, lansări de carte, expoziții de pictură, conferințe, momente umoristice și artistice, interpretări de muzică populară. Printre acestea, meșteșugari și artizani ai sunetului și formei, care dau viață prin munca lor manuală instrumentelor și obiectelor tradiționale, au adus un farmec aparte evenimentului. Expozițiile lor au transformat arta într-o experiență palpabilă, în care fiecare obiect și sunet purta ecoul istoriei și tradiției noastre. Fiecare secțiune a festivalului a fost o confesiune, o fereastră deschisă către o lume care, deși risipită geografic, rămâne unită printr-o limbă, o emoție și o amintire comună.

Am privit acest festival nu doar ca pe o manifestare culturală, ci ca pe o întâlnire între fragmente de suflet românesc. Într-un loc străin, între ziduri încărcate de istorie iberică, s-a născut o vibrație recognoscibilă; aceea a spiritului nostru comun, care nu are nevoie de granițe pentru a se exprima.

Festivalul m-a făcut să reflectez asupra rolului artei în viața noastră: ea nu este doar decorativă, ci vitală, un limbaj care exprimă ceea ce cuvintele obișnuite nu pot spune. Într-o lume adesea fragmentată, întâlnirile culturale ne reamintesc că există conexiuni care depășesc spațiul și timpul ; conexiuni care ne fac să simțim că aparținem unei lumi mai mari, mai sensibile și mai frumoase.

Această experiență mi-a reconfirmat faptul că arta este, în esență, o formă de existență. Ea ne învață să ascultăm, să privim și să simțim împreună. Festivalul CultuRo nu a fost doar despre premii sau recitaluri; a fost despre întâlnirea sufletelor, măiestria meșteșugarilor, și ecoul cultural al creației românești în lume, o experiență care rămâne în memoria și inima fiecăruia dintre noi.

Adina Vâlcu, Londra

Frați de grai, frați de trai
Români în Andalucía
Publicație pentru românii din Andalucía și întreaga Spanie. Apare lunar.

Editor: Asociación Socio-Cultural Romanati
Redacția: Centro Cultural La Tierra Tracia
Calle Geranio 28, El Ejido, Almeria, 04700, Spania
Email: asociacionromanati@gmail.com
www.romaniinandalucia.com
facebook.com/romaniinandalucia
Tel/WhatsApp: +34 643 631 324

Redactor Șef: Mircea G. Florescu
Redactor Șef Adjunct: Violeta Andrei Stoicescu
Redactori: Dana Oprica, Teodora Olteanu, Dorina Florescu Titi Sultan, Violeta Ionela Anciu, Nicolaie Dincă
Colaboratori: Marian Nencescu, Dan Toma Dulciu, Ionuț Țene, Valeru Ciurea, Medana Oprea, Cristian Segărceanu, Adina Vâlcu, Tanța Tănăsescu, Andra Fornea, Ana Andrei.
Machetare grafică: Dorina Florescu

DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI
Această publicație a fost tipărită cu sprijinul Departamentului pentru Românii de Pretutindeni
www.drp.gov.ro
Publicație apărută cu susținerea Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România
FILIALA OCCIDENT
Conținutul acestei publicații nu reprezintă poziția oficială a Departamentului pentru Românii de Pretutindeni.

CULTURO 2025

Punte de carte și arte între românii de pretutindeni uniți în inima Spaniei

Dana Oprica

Într-o lume în care distanțele par să se măsoare în kilometri de dor, ediția a III-a a Festivalului de Carte și Arte al Românilor de Pretutindeni – „CultuRo 2025”**, desfășurată între 2 și 6 octombrie 2025, la Alcalá de Henares, Madrid, care a reunit români din România, Spania, Italia, Germania și Marea Britanie, a demonstrat încă o dată că limba, cultura și solidaritatea pot uni mai mult decât pot despărți granițele.**

Organizat sub egida **Centro Cultural La Tierra Tracia,** în parteneriat cu **Asociación Rumanía Cultural Europea de España** și **Filiala Occident – Diaspora și Minorități a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (UZPR)**, evenimentul s-a înscris în calendarul marilor manifestări culturale dedicate diasporei românești, devenind un reper al dialogului intercultural dintre românii de pretutindeni, veniți la Madrid, în Spania.

„CultuRo” depășește dimensiunea unui festival, devenind o stare de spirit. O celebrare a valorilor românești prin carte, muzică, arte vizuale și tradiții, dar mai ales prin întâlnirea dintre oameni. În centrul acestui eveniment stă ideea că românii din diaspora nu sunt o comunitate risipită, ci una reunită prin cultură, prin limbă și prin nevoia de a se regăsi unii pe alții sub același cer al dorului.

Prezența autorităților locale din Alcalá de Henares a conferit evenimentului un prestigiu aparte, recunoscând contribuția românilor la viața culturală și socială a Spaniei. Într-un oraș universitar, încărcat de istorie și de simboluri, festivalul a adus un plus de culoare și vitalitate, transformând spațiile culturale, unde se desfășurau concomitent evenimente – ***Centro Socio Cultural Gilitos și La Casita del O'Donnell*** –, în adevărate scene ale prieteniei dintre popoare. Prin participarea reprezentanților Primăriei Alcalá de Henares și a Ambasadei României în Regatul Spaniei, festivalul a dobândit o aură de diplomație culturală autentică, confirmând că dialogul româno-spaniol depășește sfera instituțională și se transformă într-o prietenie bazată pe respect, cultură și valori comune. Această recunoaștere oficială a fost percepută de public și artiști ca un gest de încredere și prețuire, dar și ca o promisiune: aceea că românii din Spania nu sunt doar o comunitate activă, ci o parte vie a Europei culturale.

Un element definitoriu al ediției din 2025 a fost accentul pus pe rolul asociațiilor românești din diaspora, ca structuri de legătură între comunități, dar și între cetățeni și instituțiile statului român. Dezbaterea ***„Rolul asociațiilor în comunitatea românilor din diaspora”***, moderată cu eleganță și profunzime, a reunit personalități din diverse domenii – **Victor Ionescu, Speranța Anghel, Justina Radu, Titi Sultan, Sorin Mușa, Mariana Feride, Bogdan Gavril**, **Cristi Merchea,** alături de numeroși reprezentanți ai organizațiilor românești din Spania, Italia și Germania. Dialogul deschis, constructiv, a reliefat importanța coagulării diasporei în jurul proiectelor educaționale, culturale și civice, dar și nevoia unui parteneriat real între asociații și Guvernul României, prin **Departamentul pentru Românii de Pretutindeni.**

Festivalul a reunit zeci de artiști, scriitori, poeți, muzicieni și oameni de cultură din întreaga lume. Sub îndrumarea Dorinei Florescu, expozițiile de arte plastice, fotografie și etnografie au adus în fața publicului un veritabil caleidoscop de culori, simboluri și tradiții românești.

Prin viziunea lui Mircea G. Florescu, inițiator al platformei CULTURO.RO, proiectul a depășit sfera unui simplu eveniment cultural, devenind o platformă de promovare a identității românești – un spațiu în care creația artistică, reflecția și comunitatea se întâlnesc sub semnul demnității și al respectului reciproc.

Momentele lirice coordonate de Mariana Feride, Adrian Suciu și Violeta Andrei Stoicescu, recitalurile poeților români și spanioli, spectacolele folclorice și lansările de carte au conferit festivalului un echilibru între tradiție și modernitate, între rădăcină și vis.

Sub patronajul Ambasadei României în Regatul Spaniei și cu sprijinul Departamentului pentru Românii de Pretutindeni, **„CultuRo”** și-a consolidat statutul de manifestare de diplomație culturală.

Prin promovarea limbii și valorilor românești în context european, festivalul a reușit să construiască un dialog viu între culturi, punând în lumină ideea unei Europe unite prin diversitate și memorie comună.

În această simfonie a artelor, Medana Oprea a adus o notă de grație și sensibilitate, lansând volumul de poezie *„Las Flores del Amor”*, o pledoarie pentru iubirea ca forță universală și limbaj comun al umanității.

Prezența artistului Alin Oprea, cunoscut publicului din România și diaspora prin activitatea sa din legendara formație Talisman, a oferit festivalului o vibrație aparte – o punte între generații și o dovadă că muzica poate uni suflete dincolo de granițe.

De asemenea, Titi Dragomir, asociat simbolic cu spiritul liber al trupei Phoenix, a readus în fața publicului mesajul peren al artei care rezistă timpului: Fie să renască, iar Marin Albu, folclorist și meșter al tradiției, a reînnoit legătura dintre cântec, meșteșug și identitate, amintind tuturor că rădăcinile românești nu se ofilesc niciodată, ci înfloresc acolo unde sunt iubite.

„CultuRo” este dovada că identitatea românească nu reușește să se dilueze în diaspora, ci ajunge să o reinventeze transformând-o într-o valoare de prim rang într-o lume diversificată și în schimbare. Este un act de iubire față de rădăcini, o invitație la solidaritate și o celebrare a spiritului creator românesc.

În spatele acestor reușite stau oameni – vizionari, pasionați, dedicați, neobosiți, am spune fără să exagerăm –, care înțeleg că a promova cultura nu înseamnă doar a organiza evenimente, ci a clădi punți de suflet. Printre ei, se disting Mircea G. Florescu și Dorina Florescu, artizani ai acestui amplu proiect cultural, Mariana Feride și Violeta Andrei Stoicescu, promotoare ale dialogului literar internațional, Sorin Mușa, sprijin constant al comunității românești din Spania și mulți alții care au dus pe umeri greul acestui festival care se despășește pe sine an de an, cu tot mai mulți invitați, cu tot mai multe țări reprezentate.

Într-o lume grăbită, în care reperele se pierd, „CultuRo 2025” a reamintit tuturor că a fi român înseamnă, înainte de toate, a iubi limba, cultura și oamenii tăi – oriunde te-ai afla.

DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Proiect finanțat de
Departamentul pentru Românii de Pretutindeni

CENTRO CULTURAL LA TIERRA TRACIA
Diaspora 9 - Oamenii schimbării

CULTURO

EXPOZIȚIE DE ARTE PLASTICE

Ediția a III-a

FESTIVAL DE CARTE & ARTE
CULTURO
AL ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

2-6 OCTOMBRIE 2025
Alcalá de Henares, Madrid

Cu patronajul:
AMBASADA ROMÂNIEI
în Regatul Spaniei

Parteneri:

O poezie pierdută

Dan Toma Dulciu, Viena

După trecerea în nemurire a poetului Mihai Eminescu, în 1889, editorii săi se întrec în a-i pune în valoare opera, profitând de aura crescândă a legendei nefericitului Luceafăr.

Unul dintre ei este V.G. Morţun, cu al său volum ***„Eminescu, Versuri şi proză”***, Iaşi, 1892 .

Tânărul N. Iorga, asumându-şi rolul de critic curajos al acestei ediţii, lăudă iniţiativa redactorului de la ***„Contemporanul”,*** subliniind intenţia autorului de a dezvălui *„un Eminescu care nu seamănă cu cel pe care-l cunoaştem noi”.* Este de fapt un Eminescu „îngropat în foile colbăite ale patriarhalei gazete din Oradea Mare , un poet tandru, care cânta osanale lui Heliade şi actriţelor şi afurisea pe Junii corupţi”. Ediţia aceasta conţine câteva poezii din **„Convorbir**i”, care nu au fost cuprinse în volumul editat de Maiorescu, cele dintâi încercări ale poetului, publicate în **„Familia”**, dar mai ales operele lui în proză, o poveste, ***„Făt-frumos din lacrimă”***, o nuvelă fantastică, ***„Sărmanul Dionis”***, şi studiul său asupra ***„Influenţei austriece”***.

Un al doilea editor analizat de N. Iorga este A.D. Xenopol, îngrijitorul volumului ***„Mihail Eminescu, Poezii”,*** Iaşi, Editura Librăriei Fraţii Şaraga, 1893, căruia îi dedică de asemenea un incitant articol de întâmpinare, intitulat ***„O nouă ediţie a lui Eminescu”.***

În această culegere, A.D. Xenopol publică în anexă poezia ***„La Baudius”***, alături de poezia ***„Plângerea pentru Aron Pumnul”***, cu următoarea explicaţie: *„Această poezie a fost scrisă de Eminescu în limba germană pe când era la Viena şi dedicată actriţei germane Baudius”.* Apoi, în continuare: *„Traducerea e de mine. Originalul l-am pierdut; îmi aduc aminte numai de cele patru versuri finale.”*

Auguste Baudius – Wilbrandt (1870)

E. Rabending

Textul acestei poezii, urmat de traducerea în limba română, efectuată de A.D. Xenopol, se găseşte de altfel într-un dosar din **„Fondul Iacob Negruzzi”** (Biblioteca Naţională, Secţia manuscrise, pachetul CLXVI, mapa 11).

Iată cum sună singura poezie scrisă în limba germană de Mihai Eminescu, din păcate incompletă:

„Die Sterne leuchten feurig warm
Im hohen blauen All
Im tiefen See
Blickt still und weh
Der Mondensilberball.

Am Himmel hoch, du Seele mein
Wie Stern'viel Gedanken mild
Im tiefen Grund,
Wie Monden rund,
Ihr theures, bleiches Bild”.

Dar cine este această doamnă Baudius, căreia tânărul poet român îi dedică versuri în limba germană?

Nelipsit de la diversele reprezentaţii artistice, copist, sufleor şi chiar figurant de *„forţă majoră”*, peregrin însoţind eroice trupe de actori, pe când se afla în ţară, Eminescu îşi arată irezistibila atracţie pentru lumea spectacolului şi respectul pentru slujitorii ei, mai ales în perioada când se afla la studii la Viena .

Aici, după cum îşi aminteşte unul dintre colegii săi, Samoil Isopescu, ***„...întotdeauna mergeam la teatru, mai cu deosebire la operele clasice ... l-am însoţit la spectacolele cu operele „Fidelio” de Beethoven, la „Faust” de Gounod; de asemenea, Eminescu frecventa şi concertele de la „Musikverein”.***

La rândul său, I. Slavici dezvăluie preferinţele teatrale ale lui Eminescu: *„dintre teatre îi plăcea mai ales al Curţii, unde jucau atunci Wagner, Lewinski, Baumann, Gabilon şi comicul Meixner, şi dintre femei Woltter şi Baudius, pentru care el avea o deosebită slăbiciune. El râdea mult, cu lacrimi şi zgomotos; îi era deci greu să asiste la comedii, căci râsetele îi erau adeseori oarecum scandaloase”.*

Pentru a înţelege afinitatea studentului romantic de numai 20 de ani pentru artiste mai în vârsta ca el, am căutat în **„Muzeul Burgtheater”** portretele acestor actriţe, înfăţişând cititorilor cum arătau ele în

perioada în care frumuseţea şi talentul lor îl fascinau pe Mihai Eminescu.

Nu este vorba doar de o pură curiozitate, ci de necesitatea de a stabili veridicitatea celor scrise de G. Călinescu în ***„Viaţa lui Mihai Eminescu”,*** relativ la relaţiile poetului cu aceste mari artiste ale vremii, înlăturând anumite mici inexactităţi.

Auguste Baudius, actriţa pentru care Eminescu nutrea o *„deosebită slăbiciune”* (şi nu Augusta, cum greşit transcrie G. Călinescu) avea *„cei mai frumoşi ochi albaştri din Viena”.* Mai greşesc şi marii biografi câteodată, astfel şi Călinescu reţine în mod eronat numele Wildbrandt, în realitate Wilbrandt, inclusiv data naşterii, care nu era 1847 ci 1843.

Întregind biografia actriţei, precizăm că Auguste Baudius ia primele lecţii de actorie de la tatăl său, Karl Friedrich - Baudius, şi el actor. Începând cu anul 1861, joacă pe scena **„Burgtheater”** din Viena, atât roluri de comedie, dar şi de dramă, până în 1872, când se retrage temporar, dedicându-se exclusiv spectacolelor teatrale, în calitate de actriţă liber profesionistă şi nu în1870, cum ştie marele critic.

La 24 iunie 1873, s-a căsătorit cu scriitorul Adolf von Wilbrandt, directorul **„Burgtheater”**.

Pe lângă multe alte roluri, ea a jucat şi în piesele soţului, dar şi ale directorului ei artistic, Eduard von Bauernfeld, multe dintre acestea fiind scrise adesea special pentru ea.

În 1889, Wilbrandt-Baudius s-a produs pe scena **„Theater an der Wien”** şi a obţinut acolo un succes senzaţional, jucând rolul de ***„contesă poloneză”.***

În 1893 s-a mutat la noul ***„Raimund Theater”***, iar în 1898 a revenit pe scena **„Burgtheater”**. Pe lângă activităţile ei pe scena diverselor teatre, **Auguste Baudius** a fost o harnică scriitoare.

Este demn de subliniat faptul că, începând

Clădirea „Musikverein”, în vremea lui Eminescu

cu anul 1883, P. P. Carp, ministrul României la Viena, un apropiat al familiei Wilbrandt - Baudius, este adesea oaspete binevenit în locuinţa familiei de artişti.

Dar unde anume? Cercetând, am descoperit în arhivele Primăriei Viena că, în perioada 1870-1890, familia Wilbrandt – Baudius domicilia la adresa Walfischgasse nr. 8.

În semn de simpatie pentru diplomatul român, soţul actriţei, Adolf Wilbrand , care era şi autor de piese de teatru, face o surpriză ilustrului oaspete: în trei dintre creaţiile sale (şi nu în doar una, aşa cum scrie G. Călinescu) acesta botează personajele sale cu numele Carp.

Revenind la singura poezie eminesciană în limba germană, A.D. Xenopol mărturiseşte: ***„Poezia, una dintre cele mai frumoase ce au ieşit din pana poetului, nu a fost niciodată publicată până acuma...”*** Din păcate, editorul a pierdut originalul acesteia.

Iată cum arată traducerea efectuată de profesorul ieşean.

„În pară fierbinte ard stelele sus
Pe-albastrul întins al tăriei,
Adânc însă-n mare
Lin tainic apare
A lunii figură-argintie.

Aşa în al meu suflet, pe cerul înalt,
Ca stele, gânduri multe, blânde
În taină profundă,
Ca luna rotundă,
Icoana ei palid s-ascunde.”

Din această istorie literară este de reţinut un detaliu important: faptul că Mihai Eminescu frecventa la Viena spectacole desfăşurate la **„Musikverein”**, o clădire în stil istoricist, de templu grecesc, având coloane, frontoane şi reliefuri.

Aceasta a fost inaugurată la data de 6 ianuarie 1870, printr-un concert festiv, fiind creaţia arhitectului danez Teophil von Hansen.

Aromânul N. Dumba, patron al artelor şi binefăcător, prieten cu artiştii Hans Makart, Gustav Klimt şi Carl Kundmann, dar mai ales cu Franz Schubert (compoziţia acestuia, **„Liturghia Germană”,** i-a fost dedicată protectorului său, fiind adesea cântată în memoria lui N. Dumba) a contribuit esenţial la construcţia clădirii emblematice de unde se transmite televizat, începând cu 1959, în numeroase ţări ale lumii Concertul de Anul Nou al Filarmonicii Viena, desfăşurat în „Sala de Aur”, în fiecare zi de 1 ianuarie. Asociaţia Muzicală Vieneză **„Musikverein”** este cel mai renumit centru al muzicii clasice din Viena, dar şi reper în biografia celestului Luceafăr.

****

Volumul se deschide cu un facsimil al unei scrisori aparţinând lui M. Eminescu, din epoca în care situaţia sănătăţii sale era îngrijorătoare, datat 1887. În acelaşi an apărea şi ediţia a V-a, îngrijită de Titu Maiorescu, însă, spre deosebire de aceasta, ediţia lui Morţun cuprinde câteva texte care nu sunt incluse în ediţia Maiorescu.

„Familia” lui Iosif Vulcan.

N. Iorga „Pagini de tinereţe, Vol I, Studii şi Documente, Ediţie alcătuită, prefaţă şi bibliografie de Barbu Theodorescu”, Editura Pentru Literatură, Bucureşti, 1968, p.187

Studentul Eminescu era nelipsit de la reprezentaţiile oferite de actorii Teatrului Curţii Imperiale, de la Operă, de la Burgtheater, unde, cum îşi aminteşte Stefanelli, au văzut împreună „Regele Lear” de Shakespeare, sau alte săli de teatru vienez (Karltheater, Theater in der Josephstadt, sau celebrul teatru de operetă „Theater an der Wien”).

Adolf Wilbrandt, profesor universitar, a studiat filologia şi istoria în Germania. Din 1859 până în 1861 a lucrat la München, ca redactor, în redacţia „Süddeutsche Zeitung”. În 1871 s-a stabilit la Viena şi s-a căsătorit aici, în 1873, cu actriţa Auguste Baudius. În 1881, Wilbrandt a devenit director al Burgtheater, până la demisia sa, în iunie 1887. A debutat în lumea literară cu o monografie despre Heinrich von Kleist, scriind printre altele o colecţie de povestiri „Adonis şi alţii”. A fost unul dintre cei mai de succes reprezentanţi ai dramei post-clasice. I-au fost jucate: „Der Graf von Hammerstin”, „Die Maler”, „Dragoste din copilărie”, „Arria şi Messalina”, „Nero”, „Fiica lui Herr Fabricius “„Maestrul din Palmyra”. Wilbrandt şi-a publicat autobiografia sub titlul „Amintiri”. A primit de două ori Premiul Grillparzer şi o dată Premiul Schiller.

A.D. Xenopol, „Amintiri de călătorie”, Iaşi, Tipo Litografia Goldner, f.a.

CULTURO

Festival de Carte și Arte al Românilor de Pretutindeni,

2-6 octombrie 2025, Ediția a III-a

Alcalá de Henares,Madrid,Spania

În perioada 2-6 octombrie 2025 s-a desfășurat in Alcalá de Henares, Madrid, Spania, a III-a ediție a „CultuRo – Festival de Carte și Arte al Românilor de Pretutindeni”.

Organizatorii evenimentului au fost Centro Cultural La Tierra Tracia, Asociación Rumanía Cultural Europea de España, Filiala OCCIDENT Diaspora și Minorități a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România – UZPR și Liga Scriitorilor Români – LSR.

Evenimentul a făcut parte dintr-un amplu proiect intitulat ***„Centrul Cultural La Tierra Tracia, Spania: „Citește românește, gândește românește, trăiește și simte românește” – Seri și evenimente culturale 2025”***, un proiect finanțat de **Departamentul pentru Românii de Pretutindeni** și **cu patronajul Ambasadei României in Regatul Spaniei**.

Festivalul este un vector important în cercetarea, cunoașterea și popularizarea patrimoniului cultural, istoric, etnografic și spiritual al rezidenților români, evidențierea diversității prin identitate și continuitate socio-culturală, facilitarea schimburilor culturale și a dialogului social între românii din diaspora și țara de rezidență, precum și integrarea acestora prin menținerea identității naționale.

Au participat peste 100 de autori și artiști români din Spania și Europa, edituri, instituții, centre culturale, universități, grupuri profesionale, ong-uri, public larg. Invitați de onoare: scriitori și artiști spanioli și internaționali. Pe întreaga durată a Festivalului s-au desfășurat lansări și prezentări de carte, întâlniri, dezbateri, seminarii, piese de teatru, expoziții fotografice și etnografice, proiecții filme, ateliere pentru copii și evenimente interactive, activități culturale și sociale dedicate publicului român și spaniol. Au fost prezentate Expoziții Colective de Arte Plastice și Vizuale precum și expoziții particulare.

Vă așteptăm alături de noi în acord cu ideea perenă că arta conectează culturile, creează spații de elecțiune, stabilește punți, răspunde unor nevoi sociale, emoționale, în speranța unui progres real al colaborării comunității românilor din Peninsula Iberică.

„CULTURO.RO - PLATFORMĂ CULTURALĂ A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI“ este o platformă culturală online pentru românii de pretutindeni și o sursă importantă de inspirație și informație pentru toți românii. Un loc unde românii de pretutindeni pot descoperi și explora cultura românească și care oferă o gamă largă de subiecte legate de evenimentele organizate de români, târguri de carte, expoziții de artă, concursuri literare, concerte de muzică. O platformă dedicată mediului asociativ și ONG-uri, grupurilor profesionale, activităților desfășurate de români in diaspora sau de interes pentru aceștia.

„Citește românește, gândește românește, trăiește și simte românește” este un proiect inițiat in urmă cu 7 ani de Asociación Socio-Cultural Romanati - Centro Cultural La Tierra Tracia și susținut de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni.

„Continuăm să credem în efortul colectiv și în gestul onest și responsabil de a pune umărul la creșterea consumului de artă și cultură și la crearea unui context favorabil repunerii permanente în discuție a problemelor, provocărilor și conflictelor existente în cultură, educație și societate.“

Parteneri proiect și media: DV Logistica, Consiliul Județean Cluj, Actualitatea Literară, Revista de cultură Tribuna, Filiala OCCIDENT Diaspora și Minorități a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România – UZPR, Filialei Presa Culturală a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România – UZPR, Revista Inspirație Românească, Italia; GLOmegaM, Asociación Socio-Cultural Arkana Creativa, Asociația Iordaniano-Română Pentru Cultură – AIRC, Info Art, FRP TV, Direcția 9, Artpres.ro, TRADIȚII OLTENE, Liga Scriitorilor Români – LSR, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Dolj, Direcția Județeană pentru Cultură OLT, Primăria Municipiului Caracal, Lectoratul ILR – Universitatea Granada, Asociația Românilor din Cantabria ARUCAN, NapocaNews, TV Suflet Românesc, Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România – UZPR, Revista UZP și revista Cronica Timpului, UZP TV, Asociația “Imaginea României”, Air TV Europe, S.C. Alutus Media & Film SRL, AMradiotv.ro, Revista „Scorpion”, Federația pentru Accesibilizarea României FAR, Observatorul.ro, Observatorul Tv, Revista MUZEUL PRESEI ROMÂNEȘTI, Federația Asociațiilor Românești din Andalucia - FARA, Spania; Asociația Culturală Center Inter Art. Centrul Internațional de Artă România, Muzeul Virtual Eminescu, București, România; Asociația pentru cultura românilor/vlahilor din Serbia „Ariadnae Filum”, Ziarul Emigrantul, Ziarul de Vrancea, Cenaclul de la Roma, Orizont TV, Gate2fly, Culturalia SensTv, Asociația Culturală Olt Artis Slatina, Asociația culturală hispano-română “Gente”, Asociación hispano rumana de Córdoba TRAIAN, PROFI 24 TV, Editura Ecou Transilvan, Asociación Rumanía Cultural Europea de España.

Promovăm și susținem proiecte și valori ale românilor!

Asociación Socio-Cultural Romanati - Centro Cultural La Tierra Tracia, Spania

Cultură și emoție românească la Festivalul Internațional de

„Carte și Arte”

Alcalá de Henares, Madrid

Sunt **Mirela Cocheci**, scriitor din Valea Jiului – un colț de țară care mi-a fost mereu izvor de inspirație, locul unde rădăcinile, tradiția și cuvântul se împletesc într-o lumină aparte. În această toamnă am avut marea bucurie și onoare de a fi invitată la **Festivalul Internațional de Carte și Arte CulturRO, din Alcalá de Henares, Madrid**, un eveniment care a adunat peste o sută de artiști, scriitori și oameni de cultură din toate colțurile lumii.

A fost o experiență profund emoționantă, o sărbătoare a culturii române și universale, un prilej de întâlnire între oameni care, deși vin din lumi diferite, vorbesc aceeași limbă a sensibilității, a frumosului și a spiritului creator.

Am sosit în Spania cu emoția firească a celui care poartă cu el o parte din România – din Valea Jiului atât de dragă mie – și am fost primită cu o căldură pe care nu o voi uita niciodată. Organizatorii festivalului, artiștii și publicul prezent au făcut ca atmosfera să fie una de comuniune și prietenie sinceră, în care fiecare cuvânt și fiecare gest păreau încărcate de sens.

În cadrul festivalului am avut ocazia să prezint câteva dintre lucrările mele recente, fiecare purtând o poveste și o parte din sufletul meu:

• **„Ținutul Momârlanilor în versuri și imagini”,** un album de poezie și fotografie realizat împreună cu tânărul jurnalist și fotograf **Sergiu Vințan**. Este o carte a rădăcinilor, a locurilor de unde vin și a oamenilor simpli, demni și frumoși din Valea Jiului. Versurile mele se împletesc cu imaginile lui Sergiu, formând un portret viu al lumii momârlanilor, oameni gospodari, păstrători de lumină și taină, neclintiți în credință și în iubirea pentru pământul lor.

• **„Puterea Gândurilor”**, o lucrare bilingvă (română–albaneză), publicată la Editura Castrum de Tymes și tradusă de poetul Baky Ymeri, o carte care vorbește despre forța interioară a gândului, despre felul în care ceea ce purtăm în minte și în inimă ne modelează viața. Este o carte despre conștiință, echilibru și lumină.

• **„Flori de răsărit”**, publicată de asemenea la Editura Castrum de Tymes - o colecție de poeme care îmbină simplitatea și profunzimea, un volum care aduce în prim-plan frumusețea gesturilor mici și speranța care se naște odată cu fiecare început.

• Antologia **„La omul de piatră”**, realizată împreună cu scriitoarea **Elisabeta Bogățan** publicată la Casa de Editură Exclusiv, un proiect de suflet dedicat memoriei scriitorului **Ioan Dan Bălan**, un om de cultură valoros, a cărui amintire am dorit să o păstrăm vie prin cuvânt.

• Revista **„Amfiteatrul Literar”**, pe care o coordonez în colaborare cu grupul de presă **„Carașul”** condus de **Ionel Bota și Mitteleuropa Klub din Viena.**

• Și, nu în ultimul rând, am prezentat și volumul **„Îndumnezeirea memoriei”**, semnat de **Aurel Constantin Muntoiu**, o lucrare de o mare profunzime, care aduce în prim-plan reflecția asupra trecerii, a timpului și a credinței.

Fiecare dintre aceste cărți a fost primită cu interes și emoție de publicul prezent, format atât din români stabiliți în Spania, cât și din iubitori de literatură și artă din alte țări. Am avut plăcerea să discut cu cititori curioși, cu oameni care iubesc poezia și care, deși trăiesc departe de România, poartă în inimă limba și dorul de acasă.

Ceea ce m-a impresionat cel mai mult a fost unitatea dintre oameni, acea punte invizibilă creată de artă și cultură. Deși veneam din locuri diferite – unii din Spania, alții din Italia, Franța, Italia, Germania, România sau chiar mai de departe – am simțit că suntem parte din aceeași mare familie spirituală.

Festivalul CulturRo de la Alcalá de Henares nu a fost doar o manifestare artistică, ci un spațiu de suflet. Acolo, între oameni care scriu, pictează, cântă și creează, am simțit că arta este limbajul universal al inimii. M-am bucurat să descopăr proiecte culturale valoroase, oameni dedicați, dar mai ales o energie pozitivă care m-a încărcat și m-a inspirat.

Mă întorc din Spania cu recunoștință și cu sentimentul că literatura română are un loc frumos și respectat în lume. Cărțile mele au călătorit departe de casă, dar au găsit ecoul pe care și-l dorește orice autor în inimile celor care iubesc cuvântul.

Mulțumesc din inimă organizatorilor festivalului pentru invitație, publicului pentru interes și tuturor celor care au făcut posibilă această întâlnire a culturilor! A fost, pentru mine, o experiență care va rămâne în suflet ca o dovadă că arta unește, vindecă și dă sens.

Mirela COCHECI,
scriitoare și membră a UZPR

Pe pământul românesc al Spaniei:

CULTURO!

Trebuie să recunosc că de circa 10 ani merg anual în Spania la diferite evenimente culturale organizate de inimoasa Diasporă românească. Aici am descoperit români autentici, cu o dragoste de țară nemăsurată. Dragostea de patrie și dorul inefabil față de Țara Mamă este un fior care pur și simplu se respiră.

Participând la conferințele, seratele, festivalurile și lansările de carte din Spania în mijlocul românilor mei mă simt acasă pe acest pământ sfințit de-a lungul anilor îndelungi cu sânge valah. Aici am descoperit acel românism profund în care te simți acasă înconjurat de dulcea limbă românească și de trăirile unei noii Românii din inima peninsulei iberice. Cei peste un milion de români aici au devenit pur și simplu o minoritate istorică a Spaniei tot mai mult recunoscută de guvernul spaniol și de către autoritățile centrale și locale. Românii sunt respectați și iubiți de localnici, iar acolo în micile orașe istorice din jurul Madridului au construit România spirituală din Spania, ca o casă a tuturor românilor care-și ostoiesc dorul de plaiurile mioritice cântând, scriind, compunând o lirică și poveștile românilor, a unei noi literaturi române în Diaspora.

România din Spania a crescut ca un stejar puternic și frumos în comunitatea de Madrid, care a devenit azi Festivalul Culturo la ediția a III-a, deși originile acestuia au fost inițiate acum patru ani când prin amabilitatea și prietenia lui Mircea G. Florescu, un român din sudul țării care a locuit mai mulți ani în zona Almeria tipărind un ziar tipărit pe hârtie **”Români în Andalucia”,** cel mai citit de românii ***”iberici”***.

Venit la Alcala de Henares, unde există cea mai veche universitate din Spania, lângă frumosul și dalbul Madrid, a pus la cale înființarea unui târg și festival de carte și arte. Inițial în case de cultură de cartier și în curțile unor restaurante românești gestionate de români inimoși s-a organizat primele manifestări de suflet și grai românesc cu alți români veniți din țară ca poetul **Adrian Suciu** sau marele actor impetuos **Tic Petroșel.** Dacă la început lucrurile s-au realizat și înălțat mai mult cu entuziasm, talent și bună credință, alături de **Direcția 9**, iată că după trei ani s-a ajuns la a treia ediție a festivalului Culturo, un eveniment care adună elita asociațiilor și intelectualilor români din Diaspora și din țară. Au fost de neuitat serile literare, conferințele de la facultatea de litere din Madrid sau serile la un grătar liric în sunetul chitarei spaniole la poalele Sierra Maliciosa. Toate aceste bucurii spirituale au coagulat o pleiadă creatoare de poeți româno-spanioli, creând o comunitate literară originară și originală.

Astfel, în perioada 2-6 octombrie 2025 în Alcalá de Henares, Madrid, a avut loc a III-a ediție a **„CultuRo – Festival de Carte și Arte al Românilor de Pretutindeni”,** sub bagheta acelorași organizatori entuziaști: **Centro Cultural La Tierra Tracia, Asociación Rumanía Cultural Europea de España, OCCIDENT Diaspora și UZPR.** Festivalul este parte a proiectului ***„Citește românește, gândește românește, trăiește și simte românește”*** finanțat de **Departamentul pentru Românii de Pretutindeni.** Acesta promovează cu o cerbicie creatoare patrimoniul cultural și identitatea românească în diaspora, facilitând schimburi culturale și dialog social. La eveniment au participat peste 100 de autori și artiști din România și Europa, cele mai diverse activități culturale, inclusiv lansări de carte, dezbateri, spectacole, expoziții, proiecții și ateliere pentru copii, cu și despre cultura română și internațională. Inima festivalului a bătut în inima acelorași inițiatori cu suflet de poeți ***Mircea G. Florescu, Adrian Suciu, Tic Petroșel și talentatele tinere poete și artiștii de la Direcția 9***. De data aceasta alături de festival s-au aliniat Ambasada României, DRP, reprezentanții autorităților locale de la cel mai înalt nivel local și central în frunte cu primărița din Alcala de Henares, arătând că românii sunt deja o forță culturală în inima Spaniei. **Alin Tișe** și-a lansat în sala festivă de evenimente culturale a Primăriei din Alcala de Henares cartea ***”Cezarul, Dumnezeu și iubirea”.***

Centrul cultural al Parcului O`Donnell a răsunat de cântece românești și de lirică românească sub admirația privitorilor spanioli și nu numai.

M-am simțit în Alcala ca la festivalul de muzică Dumitru Fărcaș din Parcul Central clujean. Și eram în Spania, nu în România. Am avut bucuria de a-mi lansa în cadrul festivalului volumul **”Muguri transilvani”** prezentat de editoarea volumului doamna Fărcaș, directoarea Editurii Ecou Transilvan. Iar la Valdemoro în cadrul Parohiei Sfinții Mărturisitori am prezentat cartea mea **”Pe urmele valahilor uitați”**, prezentată de preotul paroh Dorin Sas. Când am făcut comparația între valahi, transhumanță și românii din Diaspora am văzut ochii lăcrimând de dor a dragilor mei compatrioți, care le-am spus să nu-și piardă limba, credință, istoria și să nu devină ***”valahi uitați”***.

În centrul de conferințe din Parque O'Donnell am susținut și conferința ***”Spre o nouă paradigmă a etnogenezei românești”,*** în care am subliniat rescrierea conform documentelor istorice a arealului mult mai larg geografic al formării poporului și limbii române. Zilele acestea de trăire românească – e adevărat întreținută și de serile de grătar liric organizate de Sorin Musa – m-au inspirat să compun două poezii despre Madrid și Spania și un haiku despre poporul spaniol după ce seara am servit un autentic vin rojo de Rioja. Aici m-am întâlnit cu maestrul **Ion Cristofor** și clujenii mei dragi, artiștii **Alin Oprea și Sorin Lupu**, care ne-au oferit și un regal artistic, dar am cunoscut și elita poeților spanioli, invitați de sufletista poetă Mariana Feride. Acești români frumoși din Spania care înalță steagul culturii române, aici la 3000 de kilometri de Țara Mamă m-a dus cu gândul la faptul că au transformat, prin evenimente literar-artistice ținutul iberic de ocru într-un autentic pământ românesc spiritual al Spaniei.

Ionuț Țene

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni

Proiect finanțat de
Departamentul pentru Românii de Pretutindeni

CENTRO CULTURAL LA TIERRA TRACIA
Diáspora 9 - Oamenii schimbării

CULTURO

FESTIVAL DE CARTE & ARTE AL ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

Ediția a III-a

2-6 OCTOMBRIE 2025

Alcalá de Henares, Madrid

Cu patronajul:
AMBASADA ROMÂNIEI
în Regatul Spaniei

Parteneri:

CULTURO

FESTIVAL DE CARTE ȘI ARTE AL ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

EDIȚIA a III-a, 2025, Alcala de Henares, Madrid

La începutul lunii octombrie, Alcalá de Henares a devenit, pentru câteva zile, capitala culturală a românilor, inima unei Românii care bate dincolo de granițe. Cea de-a treia ediție a Festivalului Internațional de Carte și Arte „CultuRo" al Românilor de Pretutindeni a reunit, între 2 și 6 octombrie 2025, scriitori, artiști, jurnaliști, pictori și reprezentanți ai mediului asociativ din numeroase țări europene, într-un eveniment de amploare, o adevărată sărbătoare a tradiției și artei.

În seara zilei de 2 octombrie, atmosfera de început a fost una de emoție și recunoștință. Invitații din afara Spaniei au fost întâmpinați cu căldură, dând tonul unei ediții care avea să împletească ideea de patrimoniu spiritual cu aceea de modernitate și deschidere.

Ziua de vineri, 3 octombrie, a transformat Parcul O´Donnell si spatiul interior alocat evenimentului, La Casita del O´Donnell, într-un loc al aducerii împreună. Întâlnirile cu autori români și spanioli s-au împletit cu expoziții de artă, fotografie și etnografie, iar ritmurile folclorice s-au amestecat cu vocile poeziei.

Dimineața a debutat cu ședința **Ligii Scriitorilor Români – Filiala Spania**, coordonată de vicepreședintele acesteia, **Ionuț Țene**, urmată de o prezentare amplă a **Editurii Ecou Transilvan din Cluj-Napoca**, prin vocea **Nadiei Fărcaș**, manager editorial, care a adus în prim-plan volumele ***„Ecouri feminine"***, o antologie coordonată chiar de Nadia Fărcaș, ***„Muguri Transilvani"***, autor Ionuț Țene și ***„101 Nopți cu Rosa"*** de **Eugenia Petruse**. **Revista Zenit 22**, fondată și prezentată de scriitorul **Radu Matei Todoran**, a completat tabloul literar al dimineții.

Apoi, **Florin Teodorescu** a susținut conferința cu tema ***„Recuperarea repertoriului de jocuri populare din județul Olt",*** redând în cuvinte memoria unei lumi tradiționale.

Spectacolele de muzică și dans prezentate de **Liliana Sandu** au transformat după-amiaza într-o horă a sufletelor. Pe scena din parc, au evoluat artiștii: **Viorica Dușa, Aurel Cojocariu, Emilia Lefca, Costel Cuadalbeanu, Lucian Sângeorzan, Tudorica Brumă, Macedon Botârlă, Nicoleta Zamfir, Vasile Bălăceanu, Maria Sîntean, Bianca Moțoc, Ioan Călin Cardoș, Ion Răceanu, Ady Todea, Dan Constantin Julei, grupurile folclorice Floare de Colț, Plaiuri Românești și Tradiții din Malaga.**

În paralel, la **Centrul Gilitos**, criticul de artă **Antonio Calderón de Jesús** a introdus publicul în universul plastic al expozițiilor colective, unde pictura, fotografia și etnografia și-au dat mâna pentru a spune, fără cuvinte, aceeași poveste, cea a identității păstrate.

Într-un cadru festiv, seara, la deschiderea inaugurată de **Mariana Feride**, ***director al Festivalului*** au luat cuvântul oficialitățile prezente, printre care primărița orașului Alcalá de Henares, **Judith Piquet Flores** care a mulțumit românilor pentru aportul adus prin implicarea activă în viața culturală a localității, urmată de ministrul consilier **Laviniu Enii din partea Ambasadei României din Spania** și **Alin Tișe, Președinte al CJ Cluj**. Au intervenit oficialități spaniole: **Carmen Cervantes Guijaro, Gustavo Eustache, Alain Soteldo. Sorin Mușa**, președintele **Asociación Rumanía Cultural Europea de España** a inmânat diplome și trofee oficialităților și partenerilor.

In continuare au avut loc două lansări de carte: ***„Balaurul și alte povești, povestiri, amintiri"*** de **Cristi Merchea** (prezentat de **Dana Oprica**) și ***„Cezarul Dumnezeu Iubirea"*** de **Alin Tișe** (prezentat de **Mircea Arman**, ***director al revistei Tribuna***).

Momentul liric ***„Boema 9 în acțiune"***, coordonat de **Adrian Suciu**, a adus împreună într-un dialog al sensibilității artiștii: **Violeta Anciu, Adina Valcu, Elena Ciobanu, Cornel Rodeanu, Vasile Juverdeanu, Nicoleta Crăete, Cristin Art și Tic Petroșel.**

Seara s-a încheiat cu **festivitatea de premiere a Concursului Internațional de Creație CultuRo și Gala Premiilor CultuRo.** Prezentatorii galei, **Cristina Barna și Florin Teodorescu** au inmânat intr-un cadru festiv Diplome de Excelență pentru contribuția de excepție in promovarea culturii și identității naționale românești in spațiul hispanic cu ocazia celei de a treia ediții a Festivalului CultuRo următorilor: **Alin Tișe, Justina Radu, Victor Ionescu, Speranța Anghel, Mariana Feride, Antonio Calderón de Jesús, Nicolae Coande, Violeta Andrei Soicescu, Mircea Arman dar și Ambasadei Romțniei in Regatul Spaniei și Departamentului pentru Românii de Pretutindeni.** Festivitatea de premiere a Concursului Internațional de Creație CultuRo ediția a II-a i-a adus pe scenă in aplauzele tuturor pe **Medana OPREA** care a primit ***Marele Premiu CultuRO 2025*** pentru întreaga activitate artistică și culturală, **Violeta ANCIU**-***Premiul CultuRO 2025 pentru Literatură,*** **Cosmin COCIȘ** -***Premiul CultuRO 2025 pentru Arte plastice***, **Daniela VOICILĂ**-***Premiul CultuRO 2025 pentru Muzică***,**Cristina BARNA**-***Premiul CultuRO 2025 pentru Dans***. Au fost nominalizați și finaliștii concursului de creație: **Tudorica BRUMĂ**, Spania-***Premiul Asociación Rumanía Cultural Europea de España pentru muzică***, **Elena CHEȚAN**, România-***Premiul Orizont TV pentru arte plastice,*** **Elena CIOBANU**, România-***Premiul InfoArt pentru debut în poezie***, **Doru CÎRCIU**, Spania-***Premiul Orizont TV pentru muzic***ă, **Victoria CÎRCIU**, Spania-***Premiul Asociación Rumanía Cultural Europea de España pentru muzică***, **Vasile JUVERDEANU**, Italia -***Premiul Boema 9 pentru poezie***, **Cristi MERCHEA**, Anglia-***Premiul „Centro Cultural La Tierra Tracia"*** pentru volum, **Teodora OLTEANU**, Spania-***Premiul Filialei Occident a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România pentru publicistică***, **Eugenia PETRUSE**, Spania-***Premiul Ligii Scriitorilor Din România, Filiala Spania pentru proză***, **Ivona POPESCU**, România-***Premiul InfoArt pentru proză***, **Adina VÂLCU**, Anglia -***Premiul Boema 9 pentru poezie.***

Momentele artistice interpretate de **Tic Petroșel, Daniela Voicilă, Marin Albu, Titi Dragomir, Nicolae Tony Dincă, Aurelia Dincă, Dan Constantin Julei** au încheiat evenimentul într-o atmosferă destinsă.

În ziua următoare, 4 octombrie, festivalul și-a deschis larg porțile pentru poezie și dialog. Evenimentul **„Constelații literare"**, organizat de **Grupul Literar OmegaM** sub coordonarea poetei **Mariana Feride**, a adus împreună autori precum ***Almudena Moreno Sánchez, Abraham Moreno, Antonia Barradas, Carolina García de la Cruz, Cristian Mihail Deac, Emilio Polo Vilches, Isabel de la Cruz Abalo, Javier Díaz Gil, José Antonio Carmona Daza, Mere de Frutos, Primitivo Oliva Fernández, Rocío Ordóñez Rivera, Maria Blázquez González, Paquita Navarrete, Nicolae Coande, Medana Oprea, Ana Andrei, Reinaldo Lacámara, Dana Oprica și Ion Cristofor Filipaș. Salvador Fausto Valdés*** a întregit dimineața cu momentele de chitară și voce.

VĂ MULȚUMIM!

„CulturRo – Festival de Carte și Arte al Românilor de Pretuti

indeni” EDIȚIA A III-A, Alcalá de Henares, Madrid, Spania

Volumul de poezii **„Las Flores del Amor”** semnat de invitata **Medana Oprea** a fost prezentat de **Isabel de la Cruz Abalo și Mariana Feride** și urmat de un scurt recital al autoarei.

În acelasi timp, Vernisajul Expozitiei Colective de Arte Plastice și Vizuale a transformat sala de la Gilitos într-un templu al culorilor. Lucrări ale artiștilor **Traian Mârza, Lenuța Chețan, Cosmin Cociș, Emil Matei, Dorina Florescu, Eva Diana, Ioan Oniciuc, Maya Nicoleta Pătrariu Suciu, Ioan Cioloca, Olga Vergu, Maria Molinesa, Cătălin Mihalache**, precum și ale elevilor de la **Colegiul Național de Artă *„Octav Băncilă”*** din Iași, coordonator **Carmen Vînău** au conturat un peisaj artistic divers.

După-amiaza a fost din nou dedicată cântecului popular, cu aceiași artiști care au făcut din festival o sărbătoare a folclorului.

A urmat prezentarea cărții ***„Poveste pentru tata”***, autor **Alin Tișe**, susținută de **Adrian Suciu, Mircea Arman** și **Victor Popa** iar apoi o dezbatere amplă despre ***„Rolul asociațiilor în comunitatea românilor din diaspora”***, unde au intervenit: **Victor Ionescu** (fost Secretar de Stat al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni), **Speranța Anghel** (coordonator al Programului de Intership al Guvernului României), **Justina Radu** (Președinte Federația Accesibilizarea României FAR și fost Secretar de Stat al Ministerului Muncii) și **Titi Sultan** (realizator emisiuni TV și Specialist în Drept Constituțional și Parlamentar). Printre cei care au participat la discuții s-au numărat: Ionuț Vlad, Gabriela Stan, Sorin Mușa, Mariana Feride, Mircea G. Florescu, Simona și Dan Constantin Julei, Iuliana Mihordia, Angi Mateescu, Bogdan Gavril, Nicoleta Bran, George Stan, Ionela Scurtu Cardoș, Ioan Călin Cardoș, Mirela Cocheci, Remus Știr, Eugen Sebeșan și reprezentanți ai mediului asociativ.

Seara s-a încheiat cu un recital poetic, un moment de sensibilitate maximă în interpretarea actorului **George Ioan Hodor**, urmat de spectacolul ***„Sunet și cuvânt pentru suflet și gând”***, în interpretarea artiștilor: **Tic Petroșel, Daniela Voicilă, Marin Albu, Titi Dragomir, Nicolae Toni Dincă, Aurelia Dincă, Nicolae Doboș și Grigore Ureche (Arhaic).**

Expozițiile tematice, de instrumente muzicale (**Marin Albu**, meșter popular si **Ioan Ciolca**, lutier), ***costume populare*** **„Anca Mocan”** (**Olga Vergu**), ***măști tradiționale*** (**Simona Julei – Asociația Cultura Mater**), ***pictură și grafică*** (**Cosmin Cociș, Maya Nicoleta Pătrariu Suciu, Dorina Florescu, Eva Diana**), au adus în prim-plan pe parcursul întregului eveniment bogăția expresivă a artei românești.

Duminică, 5 octombrie, poezia, dezbaterea și muzica s-au contopit într-un tablou complet și luminos.

Grupul **„Boema 9 în acțiune”,** coordonat de **Adrian Suciu**, a deschis dimineața, urmat de o dezbatere despre cultura românească în diaspora. Au avut loc prezentări de carte și ne-am bucurat de un recital liric cu participarea extraordinară a invitaților: **Violeta Anciu, Adina Vâlcu, Mariana Feride, Elena Ciobanu, Cornel Rodeanu, Vasile Juverdeanu, Nicoleta Crăete, Cristin Art și Tic Petroșel.**

A urmat dezbaterea ***„Cultura românească în diaspora”*** coordonată de **Mariana Feride** cu participarea mai multor invitați ce au avut ocazia să își exprime puncte de vedere și proiecții comune de viitor dar și un moment aniversar al Ziarului **„Români în Andalucia”**, ***Frați de grai, frați de trai, publicație care a împlinit 5 ani de la apariție.*** Momentul a fost prezentat chiar de fondatorul acestui ziar, **Mircea G. Florescu.**

Florin Teodorescu a adus apoi înaintea publicului prezent conferința ***„Din Biblioteca Congresului American de la Washington, în repertoriul formațiilor din județul Olt”***, după care a avut loc lansarea publicației ***„Rădăcini în Getafe – Istoria Casei Române de Cultură”***, de **Juan Jose García**, prezentată de poetul **Marin Dumitrescu.**

Și la această ediție a festivalului ne-am bucurat de secțiunea ***„Drepturile cetățenilor români în Spania”***, coordonată de **Gabriel Radu** (avocat economist) și **Ionuț Vlad** (avocat).

Tot în cadrul festivalului, la Parohia ***„Sfinții Mărturisitori Visarion, Sofronie și Oprea”*** din localitatea Valdemoro, autorul **Ionuț Țene** și-a lansat volumul ***„Pe urmele valahilor uitați”,*** prezentat de **Pr. Dorin Cătălin Sas.**

Nu au lipsit nici copiii, care au fost protagoniștii atelierelor de dans coordonat de Cristin Art, nici atelierele de pictură, cu participarea artiștilor plastici: **Dorina Florescu, Cosmin Cociș, Emil Matei, Maria Molinesa, Maya Nicoleta Pătrariu Suciu.** Am avut chiar si un ***„Atelier de păpuși hand made”*** coordonat de **Nicoleta Merchea și Nicoleta Bran**. Atelierele de dansuri populare s-au desfășurat sub bagheta invitaților: **Florian Teodorescu** (profesor coreograf, expert dans popular la Centrul Județean de Artă și Cultură Olt și membru în Comisia Națională de Monitorizare a Ritualului Călușului UNESCO), **Ionel Olteanu**, și **Grupul folcloric *„Plaiuri Românești”*.** O altă noutate a festivalului a fost atelierul de instrumente muzicale coordonat de **Marin Albu**, meșter popular și **Ioan Cioloc**a, lutier. Atelierul de confecționare de costume populare, prezentat de **Olga Vergu**, a adus tradiția, meșteșugul și culoarea în atenția celor interesați.

În paralel, **Centrul Socio Cultural Gilitos** a adunat laolaltă numeroși protagoniști ai literaturii contemporane în cadrul evenimentului ***„Diaspora 9 – Orizonturi Literare CulturRo”,*** moderat de poeta și jurnalista **Violeta Andrei Stoicescu**, cu participarea scriitorilor și invitaților: **Ana Văcărașu, Mirela Cocheci, Sabin Mureșan, Dana Oprica, Radu Matei Todoran, Adriana Maria Todoran, Teodora Olteanu, Elena Arsenie, Adina Vâlcu, Nicoleta Drîmbărean, Eugenia Petruse, Emanuela Ciulianu Mihăilescu, Angela Helchiciuc, Tania Dorcea** și **Eva Diana,** având ca invitat special pe îndrăgitul actor și recitator, **George Ioan Hodor**, care a adus un plus de lumină și sensibilitate evenimentului. A fost o dimineață a prieteniei prin cuvânt, în care distanțele dintre țări s-au topit într-o atmosferă de emoție și căldură sufletească.

După amiază ne-am bucurat de participarea specială a ***Președintelui Filialei de Presă Culturală a UZPR***, **Marian Nencescu**, într-un moment aparte care a reafirmat forța jurnalismului cultural.

Au urmat conferințele ***„Spre o nouă paradigmă istoriografică a etnogenezei românilor”*** susținută de **Ionuț Țene** și ***„Pacea, în gândirea culturii moderne”*** în discursul profesorului **Sabin Mureșan**.

Festivalul s-a încheiat cu spectacolul ***„Sunet și cuvânt pentru suflet și gând”***, susținut de **Alin Oprea, Medana Oprea, Sorin Lupu, Titi Dragomir și Tic Petroșel**, o sinteză sonoră a emoției care a străbătut ca un fir roșu întreg parcursul festivalului.

În ziua de 6 octombrie, invitații și organizatorii s-au reunit pentru ultima oară, într-un moment de rămas-bun care a adunat recunoștință, promisiuni și zâmbete. S-a vorbit despre proiecte viitoare, despre punțile care ne unesc și despre aceeași credință care ne leagă: cultura românească trăită cu demnitate.

Festivalul CulturRo 2025 a demonstrat încă o dată că, dincolo de frontiere, românii continuă să creadă în valoare, în artă și în comunitate. Într-o lume grăbită, acest festival a oferit un timp de răgaz al sufletului în care românii de pretutindeni au pus în lumină faptul că identitatea nu se pierde, ci se cultivă prin creație, prin prietenie, prin cuvânt.

În ecoul cântecelor și al poemelor rostite la Alcalá de Henares, s-a simțit și cu această ocazie aceeași vibrație și același adevăr tăcut: a fi român înseamnă a purta în inimă lumina, oriunde ai fi.

Violeta ANDREI STOICESCU

CONSERVARE ȘI RESTAURARE DE PICTURI DIN COLECȚIA MNIR

Tanța Tănăsescu / Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România

Una din expoziţiile deschise de Muzeul Naţional de Istorie a României (MNIR) în cursul lunii septembrie a.c., cu perioadă de vizitare până în februarie 2026, este dedicată restaurării şi conservării obiectelor de patrimoniu din colecţiile muzeale. Intitulată sugestiv **„Conservarea-restaurarea picturilor din colecţia MNIR”,** această recentă expoziţie aduce în atenţia publicului procesul complex prin care picturi semnate de nume de referinţă ale artei româneşti precum **Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Ştefan Luchian, Gheorghe Tattarescu, Nicolae Tonitza, F.E.Pesky, Carol Popp de Szathmari, Emilian Lăzărescu, Ion Stoica Dumitrescu** au fost *„(re)aduse la viaţă”* pentru a putea fi, iar, expuse şi admirate de cei care trec pragul muzeului.

Avem astfel prilejul să apreciem rezultatele activităţilor minuţioase realizate de specialişti în restaurare care fac posibilă transmiterea patrimoniului material către generaţiile viitoare.

Picturile pot fi realizate pe suport de pânză, carton, piele, lemn, hârtie, metal, fildeş, etc. Cu trecerea timpului şi datorită păstrării în condiţii inadecvate, picturile pot suferi degradări – de la umiditate, temperatură, insecte, manipulare, intervenţii ulterioare asupra picturii, altele.

Amintim aici că mijloacele prin care se desfăşoară cercetarea unei opere de artă în vederea restaurării urmăresc mai multe niveluri ale structurii acesteia, studiindu-se alcătuirea şi degradările fiecărui strat prin tehnici nedistructive sau prin prelevări de ordin milimetric. Examinarea picturilor începe prin observarea simplă la nivelul suprafeţei, apoi în condiţii de iluminare speciale, continuând cu mijloace de mărire, precum lupă sau microscop, până la investiţii ce implică instrumente de specialitate. Alături de lumina directă se utilizează iluminarea razantă sau tangenţială, pentru vizualizarea unor degradări precum deformările suportului sau desprinderea stratului pictural, a zonelor cu restaurări vechi ş.a. Fluorescenţa UV este şi ea printre tehnicile folosite în evaluare şi restaurare. Reflectarea luminii UV (365nm) de către materialele de la suprafaţa picturii, cunoscută sub numele de fluorescenţă, pune în evidenţă distribuţia şi degradarea vopselurilor, repictări sau retuşuri vechi, aspecte de tehnică ş.a. Foarte utile în procesul de restaurare pot fi şi macrofotografiile ce pot aduce informaţii de clarificare. Pentru vizualizare sub suprafaţa peliculei de culoare se pot realiza examinări în infraroşu, cu lungimi de undă de la 780nm la 3.000nm. Radiografiile cu raze X au rolul să releve structura profundă a tuturor nivelurilor unei picturi. Pentru identificarea pigmenţilor folosiţi în realizarea picturii se poate folosi spectroscopia cu fluorescenţă de raze X. Toate acestea alături de alte investigaţii ştiinţifice complexe permit examinarea operelor de artă şi stabilirea autenticităţii în vedere atribuirii lucrării unui anume autor.

Tablourile expuse cu acest prilej merită atenţia dumneavoastră, în continuare amintind doar câteva. Frumuseţea integrală a acestei expoziţii se relevă în toată splendoarea celor care îi trec pragul, lăsând amintiri puternice.

Din operele lui Gheorghe Tattarescu (1820-1894) este expusă lucrarea **„Generalul Gheorghe Magheru”**, ulei pe pânză de dimensiunile 114,5 x 91cm, realizată la Veneţia în anul 1851. Tattarescu este unul din cei mai importanţi pictori români, pionier al neoclasicismului în pictura românească, cu studii de pictură la Şcoala de zugravi din Buzău, urmate de studii la Academia di San Luca din Roma unde a avut bursă de studii şi s-a format în spiritul academismului italian. A participat la Revoluţia de la 1848 iar ulterior a pictat portrete de revoluţionari aflati în exil, precum **Gheorghe Magheru, Nicolae Bălcescu, Ştefan Golescu**. Are numeroase compoziţii cu subiect istoric, revoluţionar dar este apreciat şi ca peisagist. A pictat peste 50 de biserici din Bucureşti cât şi din ţară.

Gheorghe Tattarescu împreună cu Theodor Aman întemeiază în 1864 Şcoala de Arte Frumoase din Bucureşti, pe care o şi conduce în perioada 1891-1892.

Gheorghe Magheru (1802-1880), subiectul tabloului expus, a luptat în 1821 ca voluntar în oastea lui Tudor Vladimirescu, a fost comandant al unor trupe de panduri în timpul războiului ruso-otoman (1828-1829), a făcut parte din cele două guverne provizorii instituite după izbucnirea Revoluţiei de la 1848. Pe 18/30 iunie 1848 a fost numit comandant general al trupelor de dorobanţi şi panduri din Ţara Românească şi inspector general al gărzilor naţionale. După înfrangerea Revoluţiei se refugiază în Viena. În 1857 revine în ţară, implicându-se în politică. Ajunge deputat în Adunarea ad-hoc a Ţării Româneşti şi este fondator al Partidei Naţionale, care lupta pentru unirea Principatelor, iar mai apoi, de mai multe ori, deputat de Gorj în Parlamentul României.

Întemeietorul şcolii moderne de pictură

din Romania, Theodor Aman (1831-1891), are expusă lucrarea **„Proclamarea Unirii”**, realizată în anul 1861 în tehnica ulei pe pânză, dimensiuni 135 x 191cm. Pictorul are studii urmate la Școala Centrală din Craiova și la Colegiul „Sfântul Sava” din București, apoi studii la Paris. Este unul din creatorii ***Școlii de Arte Frumoase din București***, unde a fost și director. Cunoscut pentru pictură pe șevalet, pictură murală, pictură pe vitraliu, gravură (deschizător de drumuri în acest domeniu), scultură în lemn. Casa pictorului din București găzduiește din 1908 și până în prezent Muzeul Theodor Aman, muzeu ce cuprinde o colecție memorială de pictură, grafică și sculptură, precum și ustensile de lucru și alte obiecte aparținând pictorului și graficianului Th. Aman.

Dintre lucrările lui **Emilian Lăzărescu** (1878-1934), pictor format în spiritul Școlii de Arte Frumoase din București și apoi în mediul artistic francez, este expusă pictura **„Atacul de noapte”.** Tehnica picturii este ulei pe pânză, iar dimensiunile lucrării sunt 77,5 x 52cm. Tematica istorică se întâlnește adesea în operele pictorului, poate și datorită faptului că acesta a participat la Primul Război Mondial. Alte teme abordate de acesta sunt peisajele, portrete de femei, nuduri ș.a.

Ion Stoica Dumitrescu (1886-1956) are expusă lucrarea **„Intrarea lui Mihai Viteazul în Alba Iulia”,** de dimensiuni 128 x 78cm. Pictura în ulei pe pânză este realizată cu o pensulație spontană și o gamă cromatică luminoasă. Pictor cu formare la Academia de Arte Frumoase din București și la Școala de Arte Frumoase din München, s-a remarcat în special prin lucrări cu tematică istorică, ce transmit vizual povești și legende istorice. A fost și restaurator și pictor la Muzeul Militar din București.

Din opera lui **Nicolae Grigorescu** (1838-1907) ne este adusă în atenție pictura **„Dorobanțul”**, ulei pe pânză de in de dimensiunile 279 x 149,7cm. Această operă nu este semnată și nici datată.

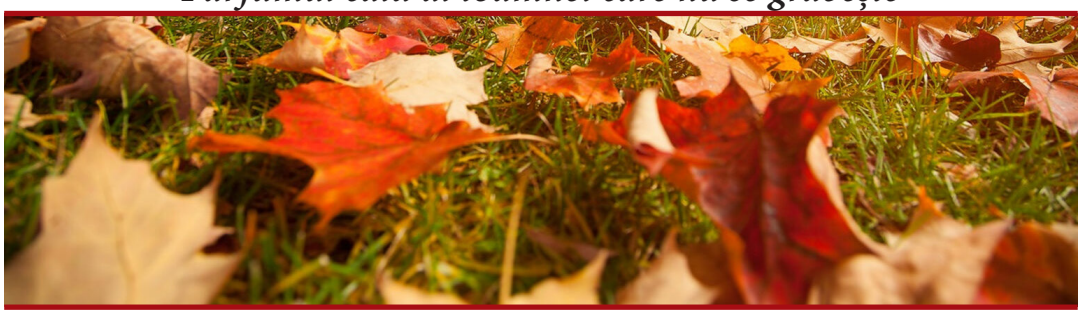
Nicolae Grigorescu este considerat cel mai mare pictor român din toate timpurile, fiind unul dintre fondatorii picturii române moderne, alături de Luchian și Andreescu. A fost inițial *„zugrav”* de biserici și pictor de icoane, implicat în decorarea unui număr mare de locașuri de cult. Politicianul Mihail Kogălniceanu este unul dintre cei care au remarcat calitatea meșteșugului său în perioada când a realizat picturile murale de la Mănăstirea Agapia și astfel el a obținut o bursă de cinci ani în capitala Franței, începând din toamna anului 1861. Se alătură trupelor române care luptau în Războiul de Independență al României (1877-1878) în calitate de *„pictor de front”* realizând la fața locului în luptele de la Grivița și Rahova desene și schițe care au stat la baza unor mari compoziții. După război lucrează mai ales în atelierul său din Paris. Revine apoi în țară, unde deschide mai multe expoziții personale la Ateneul Român (între anii 1891-1904). Din anul 1890 se stabilește la Câmpina, unde se dedică în principal subiectelor rustice, portrete de țărănci, care cu boi pe drumuri prăfuite de țară și numeroase peisaje cu specific românesc. În 1899 devine membru de onoare al Academiei Române.

Expoziția marchează 50 de ani de la înființarea laboratoarelor zonale de restaurare în România și se înscrie în proiectul aniversar RE.MNIR. Mulțumim Secției de Restaurare și Investigații Fizico-Chimice și Biologice, coordonată de către dr. Gabriela Dragomir, pentru activitatea desfășurată cu acest prilej.

Partenerii Media ai acestui eveniment sunt: Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România, Agenția Națională de Presă Agerpres, Digi24, Radio România, Radio România Actualități, Radio România Cultural, Radio România București FM, Radio România Internațional.

Octombrie și castanele

Parfumul cald al toamnei care nu se grăbește

Octombrie are ceva din liniștea unei amintiri. E luna în care natura se retrage încet, fără grabă, într-un spectacol de culori și mirosuri. Frunzele cad, dar nu trist, ci ca într-un dans lent, plin de demnitate. Vântul poartă cu el nu doar ploaia, ci și acel parfum ușor dulceag, greu de descris, al castanelor coapte — mirosul care anunță că toamna și-a găsit locul în oraș.

În fiecare colț al pieței, în fiecare stradă aglomerată, se simte prezența lor. Castanele. Fructele rotunde, maronii, cu coajă lucioasă și suflet moale, au devenit simbolul firesc al lunii octombrie. Când apar pe tarabe, oamenii știu că vara e cu adevărat trecută, iar iarna încă își așteaptă rândul. Castanele marchează timpul într-un mod tandru, aproape poetic.

Pe trotuare, lângă grătarele improvizate, vânzătorii își strigă marfa cu un zâmbet: *„Castane fierbinți! Aburinde! Doar azi, doar acum!”* Mirosul lor se amestecă cu aburii reci ai serii, iar trecătorii, grăbiți sau nu, se lasă cuceriți de tentația simplă a unei pungulițe calde. O pungușă care ține loc de mănușă, de amintire și de alinare.

Castanele au darul de a aduna oamenii. În jurul lor se nasc conversații, râsete și tăceri. Două mâini se ating atunci când o castana cade din pungă. Un copil râde, un bătrân își amintește de alte toamne, de alți oameni, de alte orașe. Acolo, în aburul dulce al castanelor, timpul pare să se oprească pentru o clipă.

Într-o lume grăbită, castanele sunt dovada că nu e nevoie de mult pentru a simți bucuria. Ele ne reamintesc de vremurile în care toamna era o sărbătoare, nu o trecere.

Pe vremuri, în sate, castanele erau adunate cu grijă și puse la uscat pentru iarnă. Copiii le strângeau în buzunare ca pe niște comori, iar mamele le prăjeau în sobă, umplând casa de miros cald și familiar. Astăzi, tradiția s-a mutat în orașe, pe străzi, între blocuri, dar emoția a rămas aceeași.

În cafenelele elegante sau la festivalurile de toamnă, deserturile cu piure de castane sunt vedetele sezonului. Cofetarii vorbesc despre ele ca despre o artă: *„Castana e un fruct capricios – cere răbdare, dar răsplătește cu o dulceață cum nu mai găsești în altceva.”*

Și așa e. Castanele au gustul melancoliei și al bucuriei de a trăi încet.

„Rugă pentru o castană”

În octombrie, când frunzele cad,
Și cerul devine un vis lăptos,
Mă plimb printre umbre, tăcut și blând,
Cu o castană-n palmă, ca pe-un dor frumos.
Mirosul ei mă duce departe,
Într-o copilărie fără grabă și ceas,
Când mama râdea, iar toamna era
O haină curată, de aramă și glas.

O castană mică, dar plină de viață,
Îmi spune că timpul e doar un drum.
Că tot ce-i trecător are farmec și viață,
Că toamna nu moare, ci se naște acum.

Octombrie – orașul învăluit în aramă

Pe străzile orașului, castanii și-au scuturat frunzele, iar aleile par acoperite cu aur vechi. În parc, tinerii se plimbă ținând în mâini pahare de cafea și pungi de castane fierbinți. Pe bănci, bătrânii privesc în tăcere cum frunzele dansează, fără să pară grăbiți. Poate că toamna e anotimpul lor preferat – acela în care viața se odihnește, iar amintirile prind culoare.

În serile răcoroase, lumina felinarelor se reflectă pe asfaltul umed, iar orașul pare o poveste spusă la gura sobei. E ceva profund omenesc în felul în care octombrie ne aduce mai aproape unii de alții: prin gesturi mici, prin priviri, prin lucruri care par neînsemnate – o floare uitată pe masă, un salut, o castană caldă oferită unui străin.

Octombrie nu e doar o lună – e o lecție de viață. Ne învață să acceptăm schimbarea, să iubim efemerul, să găsim frumusețea acolo unde alții văd doar trecerea timpului.

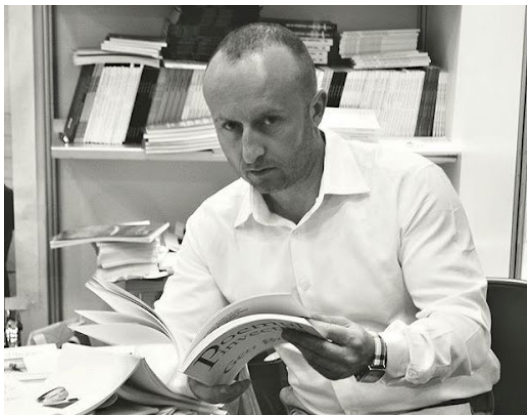
Și undeva, în aburul unei străzi de seară, printre mirosuri de ploaie și castane, se ascunde tot ceea ce înseamnă viața: nostalgie, speranță, dor și bucurie.

Epilog: Căldura unei castane

Când zilele se scurtează, iar nopțile devin tot mai reci, o castană caldă ținută în palmă e mai mult decât un fruct de toamnă. E un simbol al continuității, o mică promisiune că fiecare sfârșit aduce cu el un nou început.

Octombrie trece, dar lasă în urmă povești. Iar printre ele, mirosul castanelor coapte rămâne cel mai fidel martor al unei lumi care, în ciuda grabei, mai știe să se oprească o clipă — să respire, să zâmbească și să trăiască simplu, frumos, uman.

Teodora Olteanu, Barcelona

Fatalităţi şi adaptări

FELIX NICOLAU

Zice poporul că te naşti sub o stea norocoasă sau ghinionistă. În funcţie de acest incipit, vei fi adulat sau beştelit toată viaţa. Adulat indiferent cât de imbecil şi de rău, beştelit oricât de generos şi de simpatic. Ce ţi-e scris, în frunte ţi-e pus! Iată de ce vechile certificate de naştere conţineau şi ora naşterii, să îşi poate face omul liniştit astrograma. Aşa era, de exemplu, primul certificat de naştere, cel din Bucureşti, al lui Mateiu Caragiale. Peste ani, a obţinut altul, de data asta fiind născut în Tuşnad. Nu ştiu ora naşterii din Tuşnad, scuze!

Dar legat de subiect, plimbându-mă pe faleza Brăilei mă gândeam că după ce ajunsese cunoscut Panait Istrati a început să plătească poliţe. De exemplu lui N. Iorga, care făcuse greşeala să spună că Chira Chiralina e inspirată din biografia autorului şi din anturajul lui brăilean. Atât i-a trebuit lui Panait – îl face analfabet în ale literaturii, îi strigă că nu îl citeşte nimeni, că nu ştie bine franceză. Amuzant e că fix Panait scrisese în alt articol că da, el scrie despre propriile lui experienţe sau despre cele brăilene. În schimb, faţă de socialişti rămâne prevenitor, chiar dacă ei sunt popi, cum e Gala Galaction. Panait ura popii, dar e îndrăgostit de Galaction, chiar dacă atunci era un moş. De dragul lui se declară şi el „o babă zbârcită şi uscată" şi creşte miza spectaculos: ***„Cred că dacă aş fi fost femeie m-aş fi târât după omul cu barbă frumoasă".***

Înainte de aceste înfierbântări, pe când se afla în Egipt rupt de foame, Panait Istrati, fostul ***„băiat de alergătură"*** din Brăila, cumpără de la alt vagabond Învierea lui Tolstoi. Rămâne fără parale de cazare, aşa că se apucă de citit noaptea sub felinare, dar fugind şi de ceauşii care vânau cerşetori. Învierea l-a tulburat profund. Asta pentru o vreme, căci ulterior nu îl mai găsea sincer pe Tolstoi. În schimb, s-a ataşat de Racovski, evreu bulgar expulzat din România pentru anarhism socialist. Racovski a revenit fraudulos şi ziarul Adevărul i-a întărâtat pe socialişti. A ieşit o bătaie pe cinste cu poliţia. Totul a sfârşit bine, Racovski a ajuns chiar Comisar al poporului în Ucraina şi delegat la Conferinţa de la Geneva. Totul împotriva Terorii Albe, sub drapelul cam roşu.

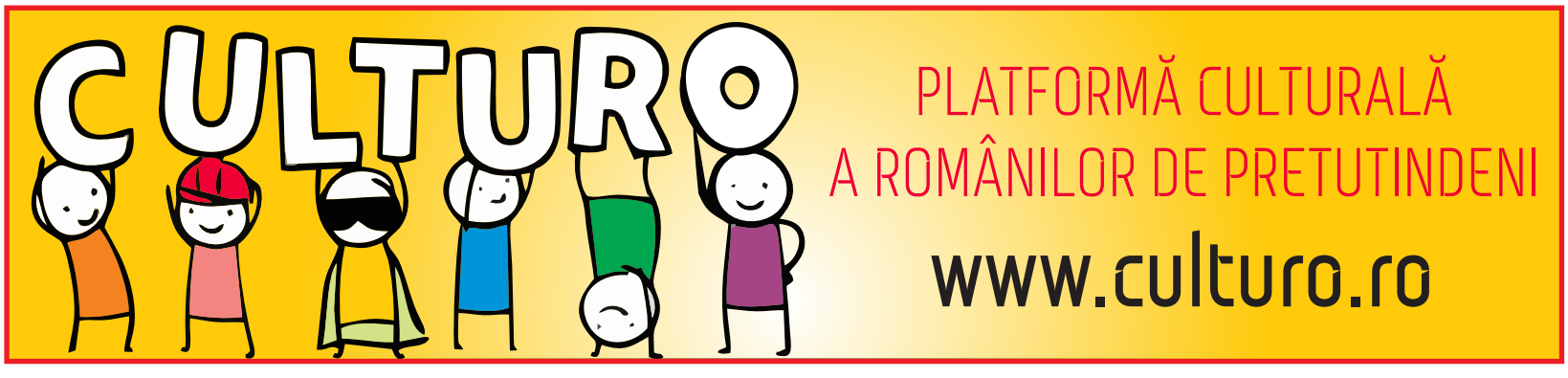
Alţi cetăţeni nu s-au lăsat vrăjiţi de propaganda timpurilor şi şi-au văzut de treburi mai pe lângă casă, căci aşa le fusese scris, un că ar fi avut ei merite. Într-adevăr, perioada interbelică nu a fost ceea ce se crede. Se pare că puteai zăpăci neveste făcându-le compliment fix la fidelitate. Situaţia era mult mai gravă decât se învaţă la şcoală: ***„Foarte rar, când mai găseşti acum femei care să nu iasă din vorba bărbatului. Poate nici nu mai sunt trei în ţară. De aceea, când mai întâlneşti câte una, e ca şi cum ai de de-o monedă de dinainte de război...".*** Atât a fost de ajuns ca Mihnea Băiatu să îi ia minţile cucoanei Polixeni Nisipoiu. Mai adaugă Gib I. Mihăiescu un detaliu indispensabil pentru istoria literară: ***„zâmbetul tandru pe care el i-l aruncă peste gard, ca o sărutare"*** (ah, zilele şi nopţile studenţilor întârziaţi!).

Trebuie semnalate riscurile unei educaţii vetuste, neaxate pe legătura cu piaţa muncii. Iată cazul elevului Gib Mihăescu, rămas de două ori repetent. Ca să nu mai spunem că nici în facultate nu a performat: nu numai că nu a terminat cu 10 pe linie şef promoţie, dar a şi lungit-o. Să nu mai adaug – horribile dictu – că nu a făcut o pe afară. Facultatea. Toate aceste abandonuri şcolare au avut ca efect romanul Rusoaica. Un premiant ar fi scris Americanca sau orişicât Nemţoaica. Mai grav, era şi obscurantist, mărturisind că duminica, ca ***„ziua Domnului"***, nici măcar cărţi poştale nu scria. În pofida faptului că un personaj al lui exclamă: ***„Mă, frumoasă e viaţa [...]! Mă, frumoasă e şi ştiinţa!"***

Nu trebuie să ne dispreţuim fermecătorii repetenţii neaoşi, orişicât. Şi occidentalii, cât de rafinaţi ar fi fost unii, puţini ar fi rezistat regimului miliţienesco-securistic de la noi. Iată o rasată ca Henriette Yvonne Stahl. Cum avea origine dubioasă, la un moment dat s-a măritat cu Petru Dumitriu, după o mai lungă relaţie, dar au divorţat rapid. Scopul era ca mariajul să îi ei ofere protecţie împotriva regimului popular-măciucar.

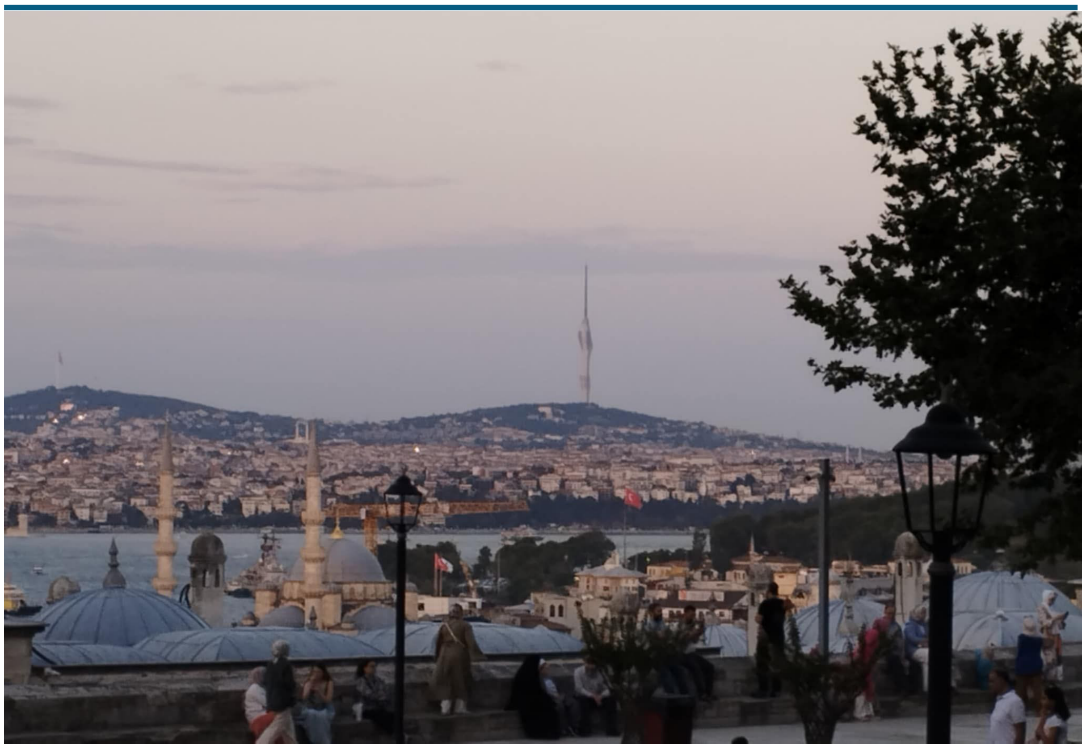
După ce răsfăţatul comuniştilor a rămas în Occident, Yvonne a poposit în puşcărie aproape 1 an fix din cauza acelui măritiş. După ce a ieşit, a început târâş-grăpiş să îşi revină. Ba a făcut progrese ideologice atât de mari, încât în anii '70 s-a publicat o a doua parte a romanului Voica în care Ion, băiatul adoptiv, cel care îi adusese multe belele Voicăi, dar pe care apoi îl salvase de la înec tot ea, devine activist comunist şi el, ca fratili lui moromeţean, şi va duce muncă de lămurire cu maică-sa despre *„binefacerile"* Colectivei. Aşa se face că scriitoarea începe să încaseze premii literare, e tradusă la Paris etc. Dar din dar se face. Deşi din familie occidentală cu pretenţii. Nu o judecăm, Doamne fereşte, că fură vremuri aspre, dar remarcăm că adesea ţăranii noştri cu bună creştere şi cu datini vii au rezistat mult mai bine bestialităţii comuniste. ***„În viaţa oricărui om există fenomene mai mult sau mai puţin recunoscute de către cei ce le trăiesc. De obicei oamenii se feresc să povestească, ca să nu pară anormali sau ridicoli. Dar pentru a lupta împotriva obscurantismului trebuie văzute şi studiate aceste fenomene d. p. d. v. modern, ştiinţific, iar nu – pur şi simplu – negate sau camuflate."*** — Despre Realitatea Iluziei: de Vorbă Cu Henriette Yvonne Stahl.

Ursita, ceasul rău, omul dormitează, soarta îi e trează, păcatele părinţilor, soarta copiilor, unde dai şi unde crapă. Curat fatalism!

Nori repezi

Toată lumea are o părere despre vacanță. Am citit câteva și nu cred că mai e ceva de spus. S-a vorbit de toată gama de așteptări, dorințe, bucurii, provocări, aventuri. În cele din urmă, e ceva comun și necesar, muncești, apoi te odihnești. Vacanța poate fi, ca orice altceva, de multe feluri. Poate fi o stare, un clișeu. Aș vrea să îi admir pe cei care fac din viață o perpetuă vacanță. Recunosc, nu pot. Probabil, pentru că vacanța mi se pare egoistă. Și a mea a fost, dar voi pleca din nou, în alte circumstanțe. Încheiată vacanța, sunt la fel, plus o mulțime de emoții, de amintiri. Nu le știu ordinea, nu iau decizii, vacanța nu a adăugat nimic la răbdare, la griji sau probleme.

Am mers la Istanbul din perspectiva Bizanțului și a Constantinopolului. Îmi pusesem pofta-n cui să mai văd Bosforul. Pe turci nu-i puteam iubi. Nu-i puteam ierta. Erau invadatorii, străinii. Parcă eu aș fi întemeiat Constantinopolul. E exagerat, dar o părticică îmi aparține. Puteam să nu merg acolo niciodată, tot era și al meu, animat, gălăgios, însorit. La Istanbul am ajuns cu Mihaela, prietena mea din copilărie, după o hotărâre intempestivă, de la mijlocul lui ianuarie 2024. Așadar, iată, Istanbul! Un bazar în care se vinde orice pe oricât. Ai totul în același timp, de la arșiță la apa rece vândută de băieței obraznici, inclusiv între benzile străzilor unde se circulă cu viteză ametitoare. Un haos. În centru, nu se trece pe verde. Poliția e paznicul iadului. Semafoarele sunt de formă. Câțiva turiști vestici așteaptă să poată traversa și constată că e la fel de periculos pe verde, poate, mai periculos. Tramvaiele trec la o palmă de tine, singură linie de demarcație e o bandă galbenă aproape ștearsă. Așa zisul trotuar e o mică fâșie pe care se perindă familii cu copii în cărucioare, femei și bărbați de multe vârste, culori, porturi și orice ne poate diferența. Tot acolo sunt și intrările în dughene strălucitoare, tot acolo ești rugat cu o cafea la nisip, o înghețată, cu castane și porumb copt. Acolo e ceva vechi, un aer care miroase a condimente și căldură, aburi aromați de narghilea. Spre Podul Galata se adaugă pepeni înjunghiați direct pe stradă, puși la vânzare, începe să miroasă Bosforul, a sare cu ceva murdar, încep să zboare pescărușii.

E seară și pe Galata zeci de bărbați pescuiesc. Undițele lor au ațe lungi, e cale până la apă. E noapte și trec tarabagii cu tot felul de legume. Joi seara. Pescuitul continuă, pești mici, cât palma, înoată în gălețile pescarilor, neștiutori, sperând și ei ceva. În față e Turnul Galata, podul ne duce în Pera, fostul cartier european unde era lanțul uriaș care apăra Constantinopolul.

Fatih (sultanul Mahomed al II-lea) a avut ideea aia genială să aducă 72 de corăbii prin pădure pe bușteni ca să le treacă peste lanț direct în Cornul de Aur, în timp ce tunurile bubuiau celebrele ziduri de netrecut.

În prima noapte în Turcia, ne-am rătăcit, n-am mai găsit hotelul, deși treceam foarte aproape de el. Mersesem totuși peste 800 km cu mașina, ultima provocare fiind încâlceala de străduțe din centrul vechi. Când GPS-ul ne-a spus să mergem înainte, nu luase în considerare camionul care se descărca lent chiar acolo, în mijlocul străzii. Am întors și am ajuns pe o stradă cu sens dublu, loc fiind doar pentru unul. A, și hărțile offline, nimeni nu are curaj să deschidă datele în Turcia, n-ai chef de alte surprize acasă și ne-a trebuit aproape un an să descoperim că nu e chiar așa. Când am ajuns la hotel, n-am înțeles de ce eram întrebată dacă vreau suc de portocale, cafea sau ceai și n-am vrut nimic. Ne-au adus apă rece. La capătul unui astfel de drum, dușul e cea mai frumoasă întâmplare. Trecusem prin Fanar, văzusem de pe șosea un oraș imens cu tot felul de clădiri impresionante. În total, 11 nopți în Turcia. Nu știu cum, dar era miezul nopții, venise prea repede, prin surprindere. O macara ridica o grindă imensă, vreo patru bărbați o priveau și dirijau operațiunea.

În fiecare dimineață, am făcut un anumit lucru. Am tras perdeaua și am privit Istanbulul. Un cer, câțiva nori, zidul grădinii sultanilor, stradelele tăcute. Turcii se trezesc încet, nici pomeneală de agitația dimineților de acasă. Am privit în fiecare zi aceeași acuarelă. Mai puțin într-o dimineață, nori repezi treceau pe cer, amănunt nesemnificativ. Parcă nici nu erau de acolo, apăruți în peisaj fără rost. Cald, este cald la început de august, mai ales când străbați orașul pisicilor la pas. Pisicile sunt mai mult decât tolerate, sunt îngrijite, au o lume proprie, o plictiseală le stăpânește hoardele și pe cei câțiva câini imenși. Sub soarele dogoritor, pisici, câini și oameni se mișcă leneș, căută apa, se tolănesc în orice locșor umbrit.

Mai întâi, obligatoriu, vezi zona Sfintei Sofia.

Nucleul. E greu să începi cu altceva, așadar, careul de ași: Sfânta Sofia, Moscheea Albastră, Topkapî, Piața de Cai sau Hipodromul. Ne-am tot plimbat. Vineri în Istanbul e cu mulți bărbați îngenuncheați pe stradă sau prin moschee, muezini purtând conversații complicate printre detașamente de turiști, retrași, adesea, dezorganizat, prin localuri ticsite. Și mereu familii tradițional-islamice, refugiate, femei rezistente la căldură, în husele lor negre, mâncând înghețată cu o tehnică ireproșabilă alături de soți, fii, tați, în pantaloni scurți și tricouri, pentru că bărbații se pare că au intoleranță la aceeași temperatură. Binecuvântată fie diversitatea de gen și genă! N-am să uit fețele unor pater familias plini de importanța propriei potențe, de exemplu, în tramvai. Urcând însoțit de două femei sub văluri negre, impecabil călcate, și vreo câțiva copii, să fi fost vreo patru-cinci, i-am studiat atenția ireproșabilă și bonomia plenitudinii de sine, dar și mica diferență cu care a protejat-o pe una dintre ele, căci sfânta egalitate are grade de... atașament. Ce soare era pe Hipodrom! Și Muzeul Sfintei Sofia; 25 de euro a părut cam mult, dar am intrat la o prezentare aproape imersivă a istoriei catedralei. Oricine ar trebui să aibă experiența pentru că imaginile și muzica, oricât de patetic patriotice ar fi, se întipăresc ușor în memorie. Adevărul este că am ieșit puțin jignită de interpretarea părtinitoare. Ce istorie e mai justă?! Când a început perioada otomană, am trecut printr-o poartă de aur, simbolic, și am dat de Mahomed Cuceritorul, călare, imens, pe un fond muzical asurzitor. E de prisos să mai adaug ce gânduri mă stăpâneau când în față am avut din nou Obeliscul Egiptean, Coloana din Șerpi și Obeliscul Zidit, zdrențuind soarele.

Cam așa a fost anul trecut. Nu știu cum se face că, iată, am ajuns tot la Istanbul și în vara

asta, via Çanakkale, Bursa, Ankara. Nu pare, chiar e mult. Doar pepenele luat de pe marginea drumului, curățit și tăiat în semiluni subțiri chiar acolo ar putea spune despre savori și peisaje incredibile, despre drumuri de țară printre lanuri de plante cunoscute sau bănuite, despre Troia și multe imperii, plaje sălbatice, havuzul din Marea Moschee din Bursa, schimbarea de gardă de la morminte omagiate zilnic.

Multă istorie! Muzeele sunt doldora de artefacte. Arhitectura știe să pârască cel mai bine trecutul. Nu știu ce aș alege din Turcia, dar constanta rămâne Istanbul. Acolo e forța uriașă a unei mulțimi musulmane protestând pro Palestina. Revărsată pe străzi, un clocot. Tot acolo, steaguri roșii imense, panorame cu Marea Marmara și Marea Neagră la apus, dervișii rotitori supli și concentrați, foșnetul din Gülhane, valurile de peste tot, țipetele navelor sau ale pescărușilor, culorile măslinelor și brânza gustoasă. Orice loc are poveștile lui, unele, însă, exagerează. Așa este la Istanbul, la tot pasul este întrecere, o competiție a tradițiilor și imperiilor. Nimeni nu mai învinge. Poate, doar norii.

Ana Andrei

Doina Maria Tilea lansează lucrarea „Reforma guvernanței corporative în sectorul public românesc: Studiu aplicat asupra OUG 109/2011”, o contribuție valoroasă la literatura de specialitate și un ghid practic pentru implementarea guvernanței corporative în întreprinderile publice din România. Această carte

„Reforma guvernanței corporative în sectorul public românesc: Studiu aplicat asupra OUG 109/2011”

oferă o analiză exhaustivă a Ordonanței de Urgență nr. 109/2011, act normativ fundamental în procesul de modernizare a administrației publice și de profesionalizare a conducerii entităților publice.

Lucrarea contextualizează adoptarea OUG 109/2011 într-un moment de criză economică și de presiuni pentru reforme structurale, impuse de instituții financiare internaționale, precum FMI și Comisia Europeană. Autoarea evidențiază că legislația existentă anterior, în special Legea societăților comerciale nr. 31/1990, nu era adecvată specificului întreprinderilor publice, ceea ce a impus adoptarea unui cadru juridic specializat.

Cartea oferă o combinație solidă între analiză teoretică și aplicații practice. Este examinată logica internă a ordonanței, conceptele-cheie ale guvernanței corporative, mecanismele de control democratic, responsabilitatea managerială și instrumentele pentru selecția, evaluarea și responsabilizarea conducerii întreprinderilor publice. Sunt abordate aspecte inovatoare, precum indicatorii de performanță, contractele de mandat, tablourile de bord și separarea clară între interesele publice și cele comerciale.

Lucrarea subliniază, de asemenea, relevanța alinierii la bunele practici internaționale, în special la principiile OECD privind guvernanța corporativă, evidențiind rolul strategic al întreprinderilor publice în economia națională și importanța evitării conflictelor de interese și a interferențelor politice. Aceasta integrează perspective doctrinare, analize juridice detaliate și observații din practica instituțiilor publice, fiind rezultatul unei colaborări extinse cu cadre universitare și specialiști din sectorul public.

Destinată decidenților politici, funcționarilor publici, cercetătorilor, studenților și societății civile, lucrarea lui Doina Maria Tilea devine un instrument esențial de reflecție și aplicare practică, contribuind la consolidarea statului de drept, la creșterea transparenței și la profesionalizarea managementului public. Cartea nu doar explică cadrul legislativ, ci oferă și repere pentru o guvernanță responsabilă și sustenabilă, reflectând atât nevoile interne ale administrației publice, cât și angajamentele internaționale ale României.

Prin această publicație, Doina Maria Tilea propune un pas concret către o administrație modernă, eficientă și responsabilă, relevând importanța unei guvernanțe corporative solide în asigurarea performanței și stabilității sectorului public românesc.

Redacția

Modificări privind pașapoartele

Consulatul României la Almeria

Consulatul României la Almeria aduce la cunoștința cetățenilor două modificări privind pașapoartele:

1. Ridicarea pașapoartelor prin curier

A fost introdusă posibilitatea de expediere a pașaportului prin curier, eliminând obligativitatea prezentării la sediul consulatului. Opțiunea se solicită prin completarea formularului „Cerere privind expedierea/ridicarea prin curierat a pașaportului", care se completează în momentul depunerii cererii de pașaport la oficiul consular. Menționăm că nu se va mai implementa varianta de trimitere a pașaportului la domiciliu prin firma CORREOS.

Contractarea firmei de curier se face doar după ce se verifică faptul că pașaportul a ajuns la consulat.

2. Modificarea procedurii de verificare a disponibilității pașaportului

Forma anterioară de a verifica dacă pașaportul a ajuns la consulat a fost înlocuită. Verificați dacă v-a ajuns pașaportul accesând pagina: https://hub.mai.gov.ro/epas.../programari/verifica-pasaport/ alegând opțiunea: "După CNP și data depunerii cererii" (Data depunerii cererii este înscrisă în chitanța primită la achitarea contravalorii pașaportului).

Prețul pașaportului simplu electronic a fost modificat. Tariful anterior, în valoare de 59 de euro, a fost înlocuit cu suma de 53 de euro. Noua valoare se aplică tuturor solicitărilor depuse în baza cadrului legal actual. Măsura are ca scop ajustarea costurilor aferente eliberării documentelor de călătorie, cu respectarea standardelor tehnice și administrative. Informațiile privind plata și condițiile rămân neschimbate, cu excepția tarifului actualizat.

De asemenea, pașapoartele temporare se eliberează la același tarif, respectiv 53 de euro.

Întâlnire cu mediul antreprenorial românesc la sediul Ambasadei României în Spania

Ambasada României în Regatul Spaniei și Consulatul General al României la Madrid au organizat, la 3 octombrie a.c., o reuniune dedicată antreprenorilor români din zona Madrid, ca parte a demersurilor privind oferirea unei platforme care să contribuie la crearea de sinergii, schimburi de experiențe și contacte, în sprijinul consolidării comunității de afaceri românești pe plan local.

În debutul reuniunii, mesajele adresate celor prezenți de către însărcinatul cu afaceri a.i. al misiunii, Raluca Mihăilă, au făcut referire la importanța dimensiunii economice a relației bilaterale privilegiate între România și Spania, respectiv la contribuția fundamentală a comunității de afaceri românești din peninsulă, care a căpătat un rol semnificativ în dinamica economiei spaniole, aspect remarcat la nivelul autorităților inclusiv prin acordarea celei mai mari distincții a Comunității Madrid în anul 2024. La rândul său, consulul general Tiberiu Trifan a subliniat deschiderea instituțională pentru a veni în întâmpinarea nevoilor comunității românești, și dorința de a fi un sprijin inclusiv în proiectele antreprenoriale, care sporesc relevanța acestei comunități atât în raport cu autoritățile locale, cât și cu alte grupuri rezidente în Spania.

Participanții la reuniune, reprezentanți ai mediului antreprenorial din comunitatea românească din diferite domenii de activitate (IT, inginerie, construcții, decorațiuni interioare, transport, producție, alimentație) au avut ocazia de a împărtăși din experiența și provocările cu care se întâlnesc în desfășurarea activității lor, și, în același timp, de a-și lărgi aria de contacte cu potențialul de a duce la cooperări benefice pentru dezvoltarea afacerilor lor.

Consilierul economic a reamintit rolul Biroului comercial al Ambasadei de aliat în demersurile antreprenoriale ale reprezentanților comunității românești, în scopul extinderii vizibilității și cooperării lor pe piața spaniolă, în linie cu eforturile permanente de a contribui la crearea și consolidarea de punți economice bilaterale, prin diverse acțiuni de diplomație economică.

Obiectivul acestui demers este de a sprijini, prin întâlniri periodice, la construirea unei rețele de antreprenori români din Spania, care prin expertiza dobândită de-a lungul anilor și prin contribuția lor la dezvoltarea societății locale, să sporească vizibilitatea comunității românești și să consolideze punțile economice dintre cele două țări.

Ambasada României în Regatul Spaniei

18 octombrie
Ziua Europenă de Luptă Împotriva Traficului de Persoane

Cu prilejul Zilei Europene de Luptă Împotriva Traficului de Persoane, marcată anual în data de 18 octombrie, Consulatul României în Spania își reafirmă angajamentul ferm în combaterea acestui fenomen grav, care afectează viețile a mii de persoane, inclusiv cetățeni români.

În acest sens, vă asigurăm că instituția noastră colaborează activ cu autoritățile spaniole și române specializate în prevenirea și combaterea traficului de persoane, susținând eforturile de informare și protejare a victimelor.

În rândurile care urmează vă prezentăm câteva recomandări importante pentru siguranța dumneavoastră:

Nu vă încredeți orbește în promisiunile celorlalți privind câștiguri uriașe într-un timp scurt;

Feriți-vă să acceptați întâlniri cu persoane cunoscute doar în mediul online; dacă totuși ați acceptat, alegeți un loc public și informați o persoană de încredere despre locul și identitatea celui cu care vă întâlniți;

Păstrați permanent legătura cu familia și apropiații, indiferent de situație;

Stabiliți o parolă secretă cu cei de acasă, pe care să o folosiți pentru a semnala o situație de pericol;

Faceți copii ale actelor de identitate și păstrați-le în locuri sigure;

Nu înmânați nimănui actele dumneavoastră de identitate pentru păstrare;

Nu oferiți parolele conturilor de social-media persoanelor din anturaj.

Pentru informare sau pentru semnalarea unui posibil caz de trafic de persoane, vă punem la dispoziție următoarele numere de contact, care pot fi accesate gratuit:

În România: 0800 800 678

În Spania: 900 759 759

Fiți vigilenți. Fiți informați. Împreună putem preveni și combate traficul de persoane.

Consulatul General al României la Madrid

EVOLUȚIA PRACTICII DE STAT ÎN MATERIA ANGAJĂRII RĂSPUNDERII GUVERNULUI

Titi SULTAN
Specialist in drept constituțional și parlamentar

Partea a II-a

Demn de remarcat este faptul că în perioada 2009-2012 Guvernul în exercițiu a recurs la procedura angajării răspunderii Guvernului de mai multe ori decât toate Guvernele anterioare la un loc. Astfel, în vara anului 2009, chiar Legea nr.287/2009 privind Codul Civil (intrată în vigoare 1 octombrie 2011) și respectiv Legea nr.286/2009 privind Codul Penal (intrată în vigoare la 1 februarie 2014) au fost promovate pe această cale. Din nou, în toamna anului 2009, Legea nr.329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, precum și Legea nr.330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice au fost promovate prin procedura stabilită de art.114 din Constituție. La mijlocul anului 2010, măsurile de austeritate promovate de fostul Președinte al României și însușite în totalitate de Cabinetul atunci în exercițiu s-au concretizat în adoptarea Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar și a Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, prin aceeași procedură a angajării răspunderii Guvernului.

În urma intervenției Curții Constituționale care s-a pronunțat prin patru Decizii cu privire la cele două acte normative, legile au fost retrimise în Parlament și adoptate ținându-se cont de obiecțiile aduse. Și Legea Educației naționale a fost promovată prin aceeași procedură a angajării răspunderii Guvernului. Astfel, deși la o primă tentativă din anul 2009, prin Decizia nr.1557/2009, Curtea Constituțională a considerat că nu poate fi admisă o altfel de procedură într-o materie atât de importantă precum EDUCAȚIA NAȚIONALĂ, ulterior Curtea Constituțională și-a schimbat poziția prin Decizia nr.2/2011 adoptând un punct de vedere diametral opus care a permis promovarea Legii Educației naționale nr.1/2011 prin aplicarea art.114 din Constituție. În toamna anului 2010, același Cabinet a recurs la aceeași procedură pentru promovarea Legii nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și, respectiv a Legii nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice.

Legea nr. 40/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003- Codul Muncii, care, la rândul ei, fusese promovată pe aceeași cale, precum și Legea Dialogului Social nr.62/2011, alături de Legea nr.63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ au fost promovate în cursul anului 2011 prin aceeași procedură, de către același Cabinet. Legea nr. 300/2011 privind modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, precum și pentru modificarea art.29 alin.1 lit.b din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară a fost ultimul act normativ promovat în temeiul art. 114 din Constituție de către Guvernul care a abuzat în cea mai mare măsură de această procedură Constituțională cu caracter de excepție. Cea din urmă tentativă de a recurge la aceeași procedură, a angajării răspunderii Guvernului către același Cabinet, în scopul comasării alegerilor parlamentare cu alegerile locale generale, în anul 2012, a fost **„ ANIHILATĂ “** prin constatarea neconstituționalității proiectului de lege promovat în acest scop, prin Decizia Curții Constituționale nr.51/2012.

Ultima lege promovată prin procedura angajării răspunderii Guvernului de către Cabinetul atunci în exercițiu a fost Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.

Tot o tentativă eșuată, în toamna anului 2013, a constat în promovarea proiectului de lege privind stabilirea unor măsuri de descentralizare a unor competențe exercitate de unele ministere și organe de specialitate ale Administrației publice centrale, precum și a unor măsuri de reformă privind administrația publică -numit pe scurt proiectul de lege a descentralizării- a cărui neconstituționalitate, în ansamblul ei, a fost constatată prin Decizia Curții Constituționale nr. 1/2014. Ulterior, s-a renunțat la adoptarea acestui act normativ, fiind practic imposibilă adaptarea textului legal existent la numeroasele excepții de neconstituționalitate formulate în cuprinsul amplei Decizii. De atunci, până la asumarea răspunderii Guvernului din acest an (2025), nu mai fusese promovat vreun alt proiect de lege prin procedura angajării răspunderii Guvernului.

DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

ASOCIACIÓN SOCIO-CVLTVRAL ROMANATI

Comunicat de Presă

„Susținerea publicației și redacției Români în Andalucia – Frați de grai, frați de trai!"

In perioada ianuarie-decembrie 2025, Asociación Socio-Cultural Romanati din El Ejido, Almeria, Spania desfășoară proiectul - **„Susținerea publicației și redacției Români în Andalucia – Frați de grai, frați de trai!".**

Proiect finanțat de către Departamentul pentru Românii de Pretutindeni.

Asociación Socio-Cultural Romanati, organizație cu personalitate juridică spaniolă, având sediul social in El Ejido, Almería, venind în întâmpinarea doleanțelor și necesităților rezidenților de origine română care trăiesc, muncesc în Spania sau sunt stabiliți aici definitiv, români care trăiesc imperios nevoia de a simți, de a vorbi și de a li se vorbi românește, pentru a nu își pierde identitatea culturală și spirituală cu care au venit, a inițiat încă din anul 2018 proiectele socio-culturale **„Citește românește, gândește românește, trăiește și simte românește"** și **„Cultura populară și meșteșugurile tradiționale – punți de legătură pentru românii din Andalucia"**

In cadrul acestor proiecte a fost dezvoltată din luna mai 2020 și publicația online **Români in Andalucia - Frați de grai, frați de trai.**

Ziarul apare in format online și tipărit in 24 pagini, se distribuie gratuit in Andalucia și Spania, **este editat de către Asociación Socio-Cultural Romanati** și **realizat cu sprijinul Departamentului pentru Românii de Pretutindeni.**

Obiectivele proiectului sunt îmbunătățirea gradului de acces la informații și asigurarea contactului cu limba, cultura, spiritualitatea și valorile poporului român pentru membrii comunității românești din Andalucia și Spania, promovarea României și a comunității românești, tradițiilor, istoriei și culturii în toate aspectele ei.

Publicul țintă al acestui proiect este comunitatea românească din regiunea Andalucia și Spania.

Rezultatele așteptate sunt promovarea României și a valorilor comunității românești, promovarea tradițiilor în comunitățiile românești din Andalucia și Spania, limba și identitatea românească, printr-o ofertă informațională și culturală variată, precum și creșterea gradului de informare a publicului larg.

Valoarea finanțării aprobate de către Departamentul pentru Românii de Pretutindeni este de 157.500 lei.

Continuăm să credem în efortul colectiv și în gestul onest și responsabil de a pune umărul la creșterea consumului de artă și cultură și la crearea unui context favorabil repunerii permanente în discuție a problemelor, provocărilor și conflictelor existente în cultură, educație și societate.

Parteneri proiect și media: DV Logistica, Consiliul Județean Cluj, Actualitatea Literară, Revista de cultură Tribuna, Filiala OCCIDENT Diaspora și Minorități a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România – UZPR, Filiala Presa Culturală a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România – UZPR, Revista Inspirație Românească, Italia; GLOmegaM, Asociación Socio-Cultural Arkana Creativa, Asociația Iordaniano-Română Pentru Cultură – AIRC, Info Art, FRP TV, Direcția 9, Artpres.ro, TRADIȚII OLTENE, Liga Scriitorilor Români – LSR, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Dolj, Direcția Județeană pentru Cultură OLT, Primăria Municipiului Caracal, Lectoratul ILR – Universitatea Granada, Asociația Românilor din Cantabria ARUCAN, NapocaNews, TV Suflet Românesc, Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România – UZPR, Revista UZP și revista Cronica Timpului, UZP TV, Asociația "Imaginea României", Air TV Europe, S.C. Alutus Media & Film SRL, AMradiotv.ro, Revista „Scorpion", Federația pentru Accesibilizarea României FAR, Observatorul.ro, Observatorul Tv, Revista MUZEUL PRESEI ROMÂNEȘTI, Federația Asociațiilor Românești din Andalucia - FARA, Spania; Asociația Culturală Center Inter Art. Centrul Internațional de Artă România, Muzeul Virtual Eminescu, București, România; Asociația pentru cultura românilor/vlahilor din Serbia „Ariadnae Filum", Ziarul Emigrantul, Ziarul de Vrancea, Cenaclul de la Roma, Orizont TV, Gate2fly, Culturalia SensTv, Asociația Culturală Olt Artis Slatina, Asociația culturală hispano-română "Gente", Asociación hispano rumana de Córdoba TRAIAN, PROFI 24 TV, Editura Ecou Transilvan, Asociación Rumanía Cultural Europea de España.

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni sprijină activitatea românilor de pretutindeni și acordă finanțări nerambursabile proiectelor dezvoltate de mediul asociativ, care urmăresc păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității etnice, culturale, religioase și lingvistice a românilor din vecinătate și din diaspora, precum și întărirea legăturilor dintre România și comunitățile românești din afara granițelor țării.

#centroculturallatierratracia
#asociacionromanati
#romaniinandalucia
#DepartamentulPentruRomâniiDePretutindeni
#DRPRomânia
https://www.facebook.com/drpromania

Asociación Socio-Cultural Romanati
Președinte,
Giani-Mircea Florescu

Asociación Socio-Cultural Romanati – Centro Cultural La Tierra Tracia
Calle Geranio 28, El Ejido, Almeria, Spania,
email: asociacionromanati@gmail.com,
Tel: 00 34 643 631 324

ASOCIACIÓN SOCIO-CVLTVRAL ROMANATI

DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

ASOCIACIÓN SOCIO-CVLTVRAL ROMANATI

Comunicat de Presă

„Centrul Cultural La Tierra Tracia, Spania: Citește românește, gândește românește, trăiește și simte românește – Seri și evenimente culturale 2025”

In perioada ianuarie-decembrie 2025, Asociación Socio-Cultural Romanati din El Ejido, Almeria, Spania desfășoară proiectul - ***„Centrul Cultural La Tierra Tracia, Spania: Citește românește, gândește românește, trăiește și simte românește – Seri și evenimente culturale 2025”.***

Proiect finanțat de către Departamentul pentru Românii de Pretutindeni.

Asociación Socio-Cultural Romanati reprezintă un reper cultural identitar pentru comunitatea românilor din Andalucia, Spania care promovează cercetarea, cunoașterea și popularizarea patrimoniului cultural, istoric, etnografic și spiritual al rezidenților români, diversitatea prin identitate și continuitate socio-culturală, facilitează schimburile culturale și dialogul social între românii din Spania și integrarea acestora fără a-și uita originile.

Principalul proiect este Centrul Cultural La Tierra Tracia din El Ejido, Almeria, constituit ca un centru educațional - cultural și o platformă de expunere a artiștilor și creatorilor români in dorința de a facilita intâlnirea acestora cu publicul larg. In cadrul acestuia se desfășoară activități și evenimente culturale pe diferite tematici cu participare fizică a publicului, invitaților, partenerilor pe parcursul întregului an.

Centrul Cultural La Tierra Tracia adună intr-un singur loc o bibliotecă “El Libro Rumano”, o sală de expoziție pictură, etnografie, folclor, gastronomie, costume populare, ceramică, artizanat, librărie cu carte românească, ateliere creație și șezători, limba română și lectură copii.

Obiectivul proiectului este creșterea coeziunii comunității de români prin organizarea de evenimente, seri tematice și programe cu caracter cultural, educativ-artistic în scopul promovării și menținerii identității lingvistice, culturale și etnice a comunității românești din Andalucia și Spania.

Beneficiarii principali al acestui proiect sunt comunitatea românească din regiunea Andalucia și din Spania, români stabiliți in afara țării, instituții române și spaniole, mediul asociativ, public spaniol sau rezident în Spania interesat de cultura românească și România.

Rezultatele așteptate sunt promovarea României și a valorilor comunității românești, promovarea tradițiilor în comunitățile românești din Andalucia și Spania, limba și identitatea românească, printr-o ofertă informațională și culturală variată, precum și creșterea gradului de informare a publicului larg.

Valoarea finanțării aprobate de către Departamentul pentru Românii de Pretutindeni este de 300.000 lei

„Citește românește, gândește românește, trăiește și simte românește” și **„Cultura populară și meșteșugurile tradiționale - punți de legătură pentru românii din Andalucia”** sunt concepte culturale cu un mesaj puternic, concentrate pe necesitatea de comunicare, cooperare și susținere interumană și presupune colaborarea în spațiul fizic și virtual cu artiști, oameni de cultură români din țară sau rezidenți în țările europene dar și cu organizații ale românilor de pretutindeni. De asemenea, **„CultuRo - Platformă Culturală a românilor de pretutindeni”** este o platformă culturală online pentru românii de pretutindeni și o sursă importantă de inspirație și informație pentru toți românii. Un loc unde românii de pretutindeni pot descoperi și explora cultura românească și care oferă o gamă largă de subiecte legate de evenimentele organizate de români, târguri de carte, expoziții de artă, concursuri literare, concerte de muzică. O platformă dedicată mediului asociativ și ONG-uri, grupurilor profesionale, activităților desfășurate de români in diaspora sau de interes pentru aceștia.

Transmisii online ale evenimentelor și serilor pe : https://romaniinandalucia.com/, https://www.facebook.com/asociacionromanati/ , Canal Youtube Centro, Ro Stream On line, FRP TV precum și canalele partenerilor.

Parteneri proiect și media: DV Logistica, Consiliul Județean Cluj, Actualitatea Literară, Revista de cultură Tribuna, Filiala OCCIDENT Diaspora și Minorități a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România – UZPR, Filiala Presa Culturală a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România – UZPR, Revista Inspirație Românească, Italia; GLOmegaM, Asociación Socio-Cultural Arkana Creativa, Asociația Iordaniano-Română Pentru Cultură – AIRC, Info Art, FRP TV, Direcția 9, Artpres.ro, TRADIȚII OLTENE, Liga Scriitorilor Români – LSR, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Dolj, Direcția Județeană pentru Cultură OLT, Primăria Municipiului Caracal, Lectoratul ILR – Universitatea Granada, Asociația Românilor din Cantabria ARUCAN, NapocaNews, TV Suflet Românesc, Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România – UZPR, Revista UZP și revista Cronica Timpului, UZP TV, Asociația “Imaginea României”, Air TV Europe, S.C. Alutus Media & Film SRL, AMradiotv.ro, Revista „Scorpion”, Federația pentru Accesibilizarea României FAR, Observatorul. ro, Observatorul Tv, Revista MUZEUL PRESEI ROMÂNEȘTI, Federația Asociațiilor Românești din Andalucia - FARA, Spania; Asociația Culturală Center Inter Art. Centrul Internațional de Artă România, Muzeul Virtual Eminescu, București, România; Asociația pentru cultura românilor/ vlahilor din Serbia „Ariadnae Filum”, Ziarul Emigrantul, Ziarul de Vrancea, Cenaclul de la Roma, Orizont TV, Gate2fly, Culturalia SensTv, Asociația Culturală Olt Artis Slatina, Asociația culturală hispano-română “Gente”, Asociación hispano rumana de Córdoba TRAIAN, PROFI 24 TV, Editura Ecou Transilvan, Asociación Rumanía Cultural Europea de España.

Promovăm și susținem proiecte și valori ale românilor!

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni sprijină activitatea românilor de pretutindeni și acordă finanțări nerambursabile proiectelor dezvoltate de mediul asociativ, care urmăresc păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității etnice, culturale, religioase și lingvistice a românilor din vecinătate și din diaspora, precum și întărirea legăturilor dintre România și comunitățile românești din afara granițelor țării.

#centroculturallatierratracia
#asociacionromanati
#romaniinandalucia
#DepartamentulPentruRomâniiDePretutindeni
#DRPRomânia
https://www.facebook.com/drpromania

Asociación Socio-Cultural Romanati
Președinte,
Giani-Mircea Florescu

Asociación Socio-Cultural Romanati – Centro Cultural La Tierra Tracia
Calle Geranio 28, El Ejido, Almeria, Spania,
email: asociacionromanati@gmail.com,
Tel: 00 34 643 631 324

www.dvlogistica.com
643 063 263

DV® Logistica

COLETE LA DOMICILIU

FĂRĂ TAXE SUPLIMENTARE

SPANIA - ROMÂNIA
ȘI RETUR

Tel. Spania
(0034) 643 063 263
(0034) 642 882 812
(0034) 642 882 805

infodvlogistica@gmail.com
facebook.com/dvlogistica
www.dvlogistica.com

Tel. România
(004) 0770 691 632
(004) 0778 354 838